

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี

นางภavana ฤทธิไพโรจน์

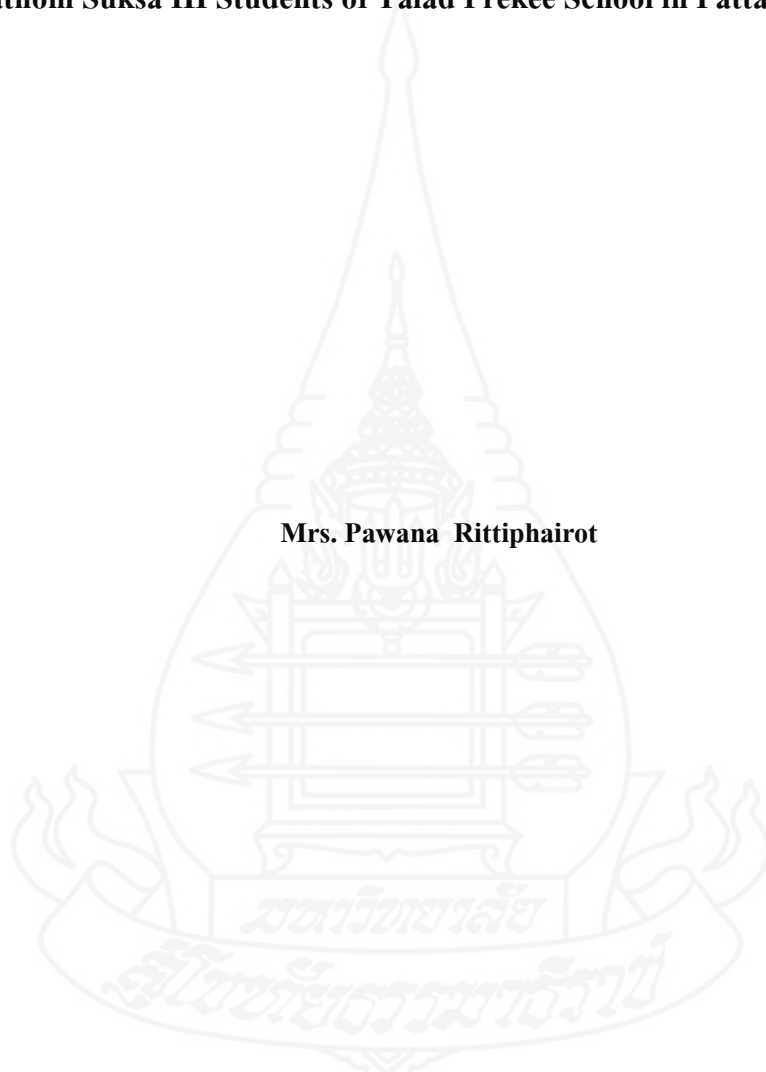

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2556

**The Construction of a Reading Enhancement Book on Series of Moral Tales for
Prathom Suksa III Students of Talad Prekee School in Pattani Province**

Mrs. Pawana Rittiphairot

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์
จังหวัดปัตตานี

ชื่อและนามสกุล นางภาวนา ฤทธิไพโรจน์

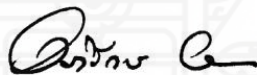
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุมาน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2556

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุมาน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรัถกษณ์ รัตนพันธ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา **คั่นคว้าวีอิสระ** การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีگی จังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้ศึกษา นางภาวนา ฤทธิไพโรจน์ รหัสนักศึกษา 2542103540

ปริญญา ศีษษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุษะมาน ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาคั่นคว้าวีอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีگی จังหวัดปัตตานี และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีگی จังหวัดปัตตานี ที่สร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพหนังสือของผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาคั่นคว้าวีมีดังนี้ (1) หนังสือที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม 8 เรื่อง เนื้อหาสอดคล้องกับคุณธรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ที่นักเรียนควรปฏิบัติ มีภาพสีประกอบและมีกิจกรรมท้ายเล่ม และ (2) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อเรื่องสำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.80 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือด้าน เนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.67 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ หนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานคุณธรรม ประถมศึกษา

Independent Study title: The Construction of a Reading Enhancement Book on Series of Moral Tales for Prathom Suksa III Students of Talad Prekee School in Pattani Province

Author: Mrs. Pawana Rittiphairot; **ID:** 2542103540;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Apirak Anaman; **Academic year:** 2013

Abstract

The objectives of this independent study were (1) to construct a reading enhancement book on series of moral tales for Prathom Suksa III students at Talad Prekee School in Pattani province; and (2) to verify quality of the constructed reading enhancement book.

The sample consisted of 3 experts and 10 Prathom Suksa III students, obtained by simple sampling. The employed instruments were the experts' quality evaluation form for and students' questionnaire. Statistics employed for data analysis were the mean and standard deviation.

The findings of the study were as follows: (1) the constructed reading enhancement book comprised a series of eight moral tales, the contents of each of which were inserted with morality and desirable characteristics for students, with color illustrations and end-of-book activities; and (2) results of quality verification of the book by experts regarding the plots, language style, illustration, book appearance and format, and values and benefits showed that the experts' total rating mean of 3.80 which were at the highly appropriate level; and students' view on regarding the plots, language style, illustration, book appearance and format, and values and benefits showed that the students' total rating mean of 2.67 which were at the highly appropriate level.

Keywords: Reading enhancement book, Moral tale, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

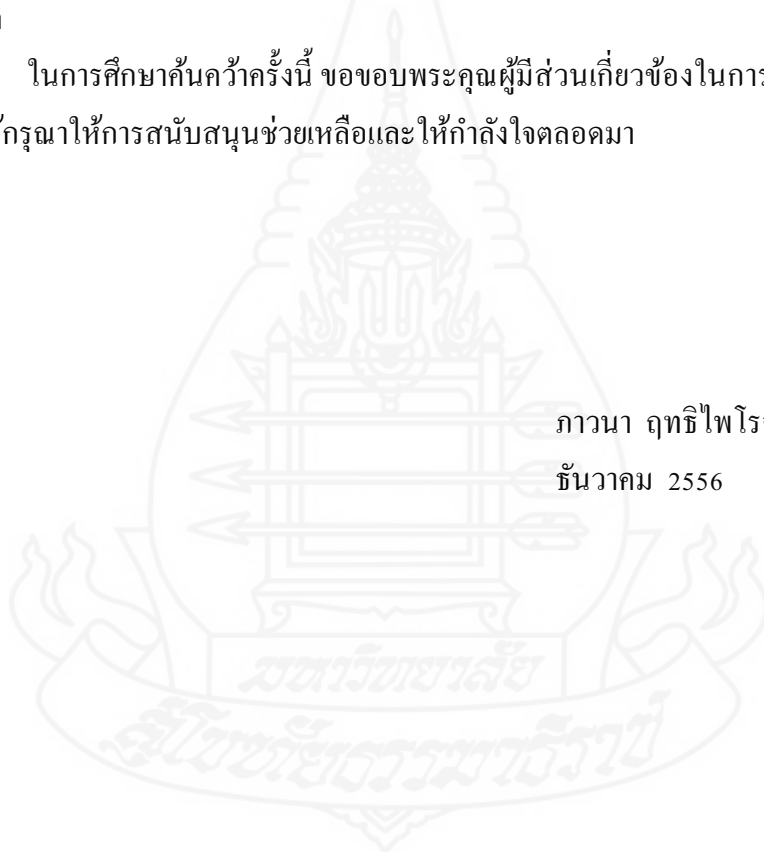
รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจากความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุमान อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงได้เป็นอย่างดี

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ภavana ฤทธิไพโรจน์

ธันวาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน	21
บทที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม	30
บทที่ 3 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
สรุปผลการศึกษา	105
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	115
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	116
ข แบบประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	118
ค การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	123
ง แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน	128
จ การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน	132
ประวัติผู้ศึกษา	136

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการ คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 2)

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย เป้าหมาย และกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ และในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลนั้น ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียน เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 7-8)

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมาย เป็นการแสดงความคิด ความต้องการ และความรู้สึก คำในภาษาไทยย่อมประกอบด้วยเสียงรูป พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และความหมาย ส่วนประโยคเป็นการเรียงคำตามหลักเกณฑ์ของภาษา และประโยคหลายประโยคเรียงกันเป็นข้อความ นอกจากนั้นคำในภาษาไทย ยังมีเสียงหนักเบา มี

ระดับของภาษา ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะกับกาลเทศะและบุคคล ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ การใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง การสื่อสารต่างๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา (กรมวิชาการ 2546: 1) ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องเน้นการสอนภาษาไทยที่เป็นทักษะที่นักเรียนต้องฝึกฝนทุกทักษะ คือ ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง ทักษะการดูและการพูด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้นักเรียนได้ฝึกครบทุกทักษะ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วและ มีความชำนาญ เพื่อให้การสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน ใช้ภาษาไทยในการแก้ปัญหาอย่าง มีเหตุผล และใช้ภาษาไทยในการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาความคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของสังคมและชุมชน ซึ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความรู้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ภาษาไทยเป็นภูมิปัญญาและสมบัติอันล้ำค่าของชาติที่นักเรียนจะต้องมีทักษะ ในการใช้ภาษาได้ถูกต้อง ตามหลักภาษาตามควร แก้ว อันเอื้อต่อการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 6)

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2545: 2) และการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เล็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2542: 3)

ปัจจุบันการสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ ต.กระโด อ.ยะรัง จ.ปัตตานี ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ พบว่าผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำ จากผลการทดสอบระดับชาติ (NT) ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 29.91 ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่นักเรียนควรได้รับการพัฒนาและเร่งรัดคุณภาพทางการเรียน โดยเฉพาะด้านการอ่าน ประกอบกับปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีความแตกต่างทั้งทางด้านภาษาวัฒนธรรม การใช้ภาษาในการสื่อสารและใช้ในชีวิตประจำวัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ยังขาดวัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนต่างๆ โดยเฉพาะหนังสืออ่านประกอบการเรียน ซึ่งเนื้อหาบางเรื่องเป็นเรื่องที่ไกลตัว และ

ปัญหาในด้านการอ่านของนักเรียนทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ส่งผลให้ความสำคัญของการอ่านลดลงไปอย่างมาก การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหานี้และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพราะหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นส่วนประกอบและเป็นสื่อที่สำคัญในการสอนภาษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนสนใจและได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน และได้ฝึกบ่อยๆ เพื่อให้เกิดความแม่นยำ การเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น เพราะมีภาพประกอบเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนอยากอ่านมากขึ้น ช่วยทำให้เกิดทักษะความเข้าใจในการใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันต่อไป

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จึงต้องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี ขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับนักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเห็นคุณค่าของภาษาไทย อีกทั้งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตของการศึกษา

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี เป็นหนังสือที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหา ดังนี้

3.1 หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นงานเขียนประเภทนิทาน ที่ผู้ศึกษาเป็นผู้แต่งขึ้นเอง ประกอบด้วยนิทานคุณธรรมจำนวน 8 เรื่อง ลักษณะการประพันธ์มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง มีการกำหนดเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร ตลอดจนกลวิธีการดำเนินเรื่อง นิทานแต่ละเรื่องมีการสอดแทรกคุณธรรม มุ่งเน้นพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีภาพสีประกอบ มีคำอธิบายคำศัพท์และกิจกรรมท้ายเล่ม

3.2 มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ตรวจสอบโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก และเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 คน

3.3 มีการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 สถานศึกษามีหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย

4.2 นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่าน และได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

4.3 ครูผู้สอนนำแนวทางการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน

5. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กประถมศึกษา ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน
2. หนังสือสำหรับเด็ก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เป็นประโยชน์ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

5.1.1 ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ไบกาชูยี (2542: 7) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม

ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติ และมีสาระประโยชน์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 15-17) ได้กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่
จัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริม การอ่าน เกิดทักษะการอ่าน และส่งเสริมนิสัยรัก
การอ่านมากยิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2544: 11) ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า
หมายถึง หนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะการอ่านไปในตัว โดยมี
เนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม และศีลธรรมดีงามของสังคมเป็นหนังสือที่ให้
ประโยชน์ในแง่ความรู้ความคิด ปรัชญาและบันเทิง ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือสารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย
วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น

ศุวิทย์ มุลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 87) ให้ความหมายไว้ว่า
หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริมให้
ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน และนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย ฯลฯ ที่
มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม โดยให้ความรู้ มีคติและมี
สารประโยชน์

รังสิมันต์ นิรมักษ์ (2550: 8) สรุปความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้
ว่าเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั่นเอง รูปแบบของหนังสือ
ส่งเสริมการอ่านอาจเป็นนิทาน นวนิยาย สารคดี เรื่องสั้น หรือวรรณกรรมเยาวชนก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีคติ
แง่คิดจากเรื่อง รูปเล่มต้องสวยงาม มีภาพประกอบ จะเขียนอยู่ในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้
แต่เนื้อหาต้องไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม

สุชาติ เจริญฤทธิ์ (2543) ได้สรุปความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้
ว่าเป็นหนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ช่วยฝึกทักษะและพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กทั้ง
ยังช่วยเสริมประสบการณ์และความเข้าใจเนื้อหาอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง นอกเหนือจากหนังสือ
แบบเรียนโดยมีเนื้อหาอิงหลักสูตร และผู้เรียนสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ

ชนิสรา คชาทอง (2543) ได้สรุปความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน
ไว้ว่า เป็นหนังสือที่มุ่งเน้นการปลูกฝัง ให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน เพื่อช่วยส่งเสริมการอ่านและช่วย
เพิ่มประสบการณ์ให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่นอกเหนือไปจากหนังสือเรียน โดยมีเนื้อหา
อิงหลักสูตร เนื้อหาสาระไม่ขัดต่อประเพณีและศีลธรรมอันดีงาม

ศศิธร พูลทอง (2546) ได้สรุปว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่มี
จุดมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะการอ่าน และปลูกให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น การเลือกเนื้อหา
จึงต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของผู้เรียน

ลำลี รัตสุทธิ (2544: 58) ได้กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านไปในตัว โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงามของสังคม เป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์ในแง่ความรู้ ความคิด ปรัชญาและบันเทิง ซึ่งอาจเป็นหนังสือเรื่องสั้นๆ นิทาน ตำนาน วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น

กุศยา แสงเดช (2545: 5) ได้กล่าวว่า เป็นวัสดุประเภทหนึ่งซึ่งไม่ใช่แบบเรียนแต่เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เด็กอ่านได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน เด็กหรือผู้เรียนอาจใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น อ่านเพื่อหาคำตอบ อ่านเพื่อขยายประสบการณ์ให้ลึกซึ้งเฉพาะเรื่อง อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเน้นให้ผู้อ่านเกิดทักษะทางการอ่าน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถอ่านได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน เป็นหนังสือที่ให้ความรู้ มีคติ และมีสาระประโยชน์ อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณีและศีลธรรมอันดีงาม จัดอยู่ในกลุ่มของหนังสือเสริมประสบการณ์ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ แต่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียน ซึ่งหนังสือประเภทนี้โรงเรียนจัดหาไว้บริการครู นักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา เสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่าน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตร

5.1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จากการที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านซึ่ง กุศยา แสงเดช (2545: 5) กล่าวถึงการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สรุปได้ว่าการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านมีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน เพื่อใช้ประกอบการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งส่งเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ยังสนองความต้องการและสร้างความสนใจของเด็กหลาย ๆ ด้าน

สมลักษณ์ ภาพันธ์ (2547: 9) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างที่ดีพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย

5.1.3 ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นการเขียน โดยจับเนื้อหาามาเพียงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งแล้วแตกออกเป็นเรื่องราว เน้นที่ความสนุกสนาน และมุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะ การอ่าน ปลุกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ประเด็นที่นำมาเขียนส่วนใหญ่จะเป็นคุณธรรมต่างๆ ที่ หลักสูตรต้องการปลุกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก หรือจุดเน้นในเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งจินตนา ใบบกาชย (2542: 10-19) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กโดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้

1) เนื้อหาต้องมีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งบอกชัดเจน เพราะจะทำให้เด็ก สืบสนได้ง่าย

2) เนื้อหาต้องมีความยากง่ายเหมาะสมวัย ถ้าเป็นเด็กเล็ก และเด็กระดับ ประถมศึกษาตอนต้น เนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน มีภาพดำเนินเรื่องแทนเนื้อเรื่องอย่างแท้จริง มีบทบรรยายน้อย ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควรเพราะถ้ามีบทบรรยายมากๆ จะเกิดความ เบื่อหน่ายละทิ้งการอ่านกลางคันได้

3) แนวการเขียนเนื้อหาหรือการเสนอเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา หรือแนวการเขียนมีหลายประเภท เช่น นิทาน นิทานพื้นเมือง นิยาย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บท ละคร จดหมาย บันทึกเรื่อง ความเรียง เป็นต้น รวมทั้งบทร้อยกรองทุกรูปแบบ หรือ คำคล้องจอง ทั้งนี้ควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความถูกต้องตามรูปแบบ รวมทั้ง ระลึกว่าให้เด็กอ่านแล้วเข้าใจไม่ต้องให้ผู้ใหญ่อธิบายอีกครั้งหนึ่ง

4) ภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็ก จะต้องมีการประกอบเสมอทั้งนี้ ต้องให้ได้สัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ภาพที่ใช้มีทั้งการ์ตูนและ ภาพถ่าย ถ้าเป็นภาพสี จะน่าสนใจมากกว่า

5) ภาษาและสำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือเด็กต้องใช้คำ ง่าย หลีกเลี่ยงคำศัพท์ยากๆ ใช้ประโยคสั้นๆ หากใช้คำที่ใช้อยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6 แล้ว เชื่อได้ว่าเด็กสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องราวได้ดี

6) ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษรการใช้ตัวอักษรไม่ควรใช้ ตัวอักษรประดิษฐ์ควรใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอน ปลาย ใช้ขนาด 18-20 พ้อยท์

7) รูปเล่มหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่ กว้าง หรือยาว หรือเล็กเกินไป ให้มีจำนวนหน้าและขนาดพอเหมาะ และไม่หนักเกินไปสำหรับเด็ก ดังนี้

(1) หนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มเรียนและประถมศึกษาตอนต้น จำนวน หน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า (ขนาดแปดหน้ายก)

(2) หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลายจำนวนหน้าควรรอยู่ระหว่าง 16-48 หน้า (ขนาดแปดหน้ายกใหญ่) ขนาดรูปเล่มที่นิยมจัดทำ ได้แก่

ก. ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก ขนาดสิบหกหน้ายกเล็ก (ขนาดเล็ก) 13 x 18.5

ซม.

ข. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

ค. ขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6 x 21 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

ง. ขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกก็คือ การเลือกรูปเล่มควรแข็งแรงและคงทนต่อการหยิบใช้ของเด็ก ปกหนังสือควรเป็นปกแข็งหรือขนาด 210-260 แกรม และต้องออกแบบให้สะดวกต่อผู้อ่าน รวมทั้งมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจนด้วย

กุศยา แสงเดช (2545: 10) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. มีภาพประกอบ หนังสือจะต้องมีภาพประกอบเนื้อหา โดยเฉพาะถ้าเป็นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก จะมีภาพทุกหน้า สีและขนาดของภาพจะต้องเหมาะสมกับวัยและจิตวิทยา
2. การเขียนตัวอักษร ลักษณะของตัวอักษร ต้องเป็นไปตามรูปแบบที่ถูกต้องและอ่านง่าย ขนาดและสีเหมาะสมกับวัยของเด็ก
3. ความยาวของเรื่อง ความยาวที่นิยมเขียนทั่วไปคือ 16-24 หน้า และในแต่ละหน้าไม่ควรมียาวข้อความมากนัก เพราะความสนใจของเด็กจะมีในระยะสั้นๆ ถ้ายาวเกินไปเด็กจะเบื่อ

สรุปลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ว่า หนังสือจะต้องมีภาพประกอบเนื้อหา การเขียนตัวอักษรเป็นรูปแบบที่ถูกต้อง อ่านง่าย ในแต่ละหน้าไม่ควรมียาวข้อความมากนัก ในเนื้อหาต้องมีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งบอกชัดเจน และมีความยากง่ายเหมาะสมวัย

5.1.4 ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

กุศยา แสงเดช (2545: 7-9) ได้แยกหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

1. หนังสือภาพ (Picture books) หนังสือชนิดนี้มีรูปภาพเป็นส่วนอธิบายเรื่องเหมาะกับเด็กเล็กก่อนเข้าเรียนที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ แต่เด็กที่สามารถอ่านเรื่องจากภาพได้ หนังสือภาพเป็นหนังสือภาพที่มีความชัดเจนถูกต้อง ความหมายของเนื้อหาแจ่มชัด ภาพและเนื้อเรื่องมีความสำคัญเท่ากัน เนื้อเรื่องมักเป็นบันเทิงคดี

2. หนังสือนิทานภาพ หรือหนังสือประกอบเรื่อง (Picture Storybooks) หนังสือชนิดนี้มีตัวละคร มีเนื้อเรื่อง ตัวละครแสดงบทบาทไปตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาพประกอบ หนังสือนิทาน ภาพเป็นหนังสือที่อ่านได้ทั้งเด็กเล็ก เด็กโต โดยไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นหนังสือนิทานภาพประกอบเรื่องจึงมีมากกว่าหนังสือภาพ

3. บทกลอนกล่อมเด็ก (Nursery Rhymes) เป็นบทกลอนที่แต่งมาจากอารมณ์โดยผูกคำให้สัมผัสคล้องจองกันไปเรื่อยๆ บทกลอนกล่อมเด็กแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดแรก บทเห่เด็ก หมวดที่สองเป็นบทพลอบเด็ก และหมวดที่สามเป็นบทเด็กเล่น บทกลอนกล่อมเด็กเป็นการบรรยายถึงความรักและความห่วงใยที่มารดาพึงมีต่อลูกน้อยอย่างมาก โดยใช้ถ้อยคำที่อ่อนหวานไพเราะจับใจ

4. หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป (Non Fiction) เป็นหนังสือที่ให้ความรู้และข้อเท็จจริงแก่เด็ก คล้ายกับหนังสือผู้ใหญ่ แต่หนังสือสารคดีสำหรับเด็กจะไม่ละเอียดลึกซึ้งเด็กสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จุดเด่นของหนังสือคือสนองความสนใจเฉพาะของเด็ก

5. หนังสือนิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นที่ชื่นชอบแก่ทุกคนทุกเพศ ทุกวัย เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานตลก นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ นิทานปรัมปรา เทพนิยาย เป็นต้น

6. หนังสือการ์ตูน การ์ตูนมีอิทธิพลสำหรับเด็ก เพราะสามารถให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตื่นเต้นติดตามเข้าใจง่าย สามารถโน้มน้าวความสนใจของเด็ก หนังสือการ์ตูนทำให้เด็กอ่านหนังสือแตกฉาน ได้แง่คิดคติสอนใจ และมีความรู้ในเรื่องต่างๆ

7. หนังสือนวนิยายสำหรับเด็ก (Novel) นวนิยายสำหรับเด็กจะกล่าวถึงตำนานที่เล่าต่อกันมามีตัวละครเป็นเด็ก ปัญหาที่ตัวละครประสบก็เป็นตัวละครเด็ก มีไว้อ่านเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน ตัวละครมีการพูดโต้ตอบบรรยายกิริยาอาการของตัวละคร มีการกำหนดฉาก มีการสอดแทรกความคิดเห็น หนังสือนิยายสำหรับเด็กมีหลายประเภท เช่น นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ นวนิยายผจญภัย นวนิยายจินตนาการ นวนิยายเกี่ยวกับการสืบสวน เป็นต้น

8. หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่ช่วยในการค้นคว้าตลอดจนช่วยตอบคำถามที่เด็กอยากรู้ หนังสืออ้างอิงมีวิธีการเขียนที่แตกต่างจากหนังสือทั่วไป เรื่องที่นำเสนอต้องเชื่อถือได้ การเรียบเรียงเนื้อหาสาระต่างๆ ต้องคำนึงถึงความสะดวกของเด็กเป็นสำคัญ

9. วารสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เด็กๆ ควรได้มีโอกาสอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์เพื่อที่จะได้ทราบความเป็นไปของโลกและเหตุการณ์ทั่วโลก สรุปลงได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านแบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้ หนังสือภาพ หนังสือนิทานภาพ

บทกลอนกล่อมเด็ก หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หนังสือ นวนิยายสำหรับเด็ก หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็ก วารสารและหนังสือพิมพ์

5.1.5 ขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นการเขียนเพื่อให้เด็กอ่าน จำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้ในการเขียน และเทคนิควิธีการเขียนให้เข้าใจก่อนแท่งก่อน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 18) กล่าวถึงการเตรียมตัวของผู้เขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร เพราะหนังสือประเภทนี้มีวัตถุประสงค์แต่งเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน การศึกษาหลักสูตรก็เพื่อเป็นทิศทางให้ทราบว่าขอบเขตของการเรียนรู้มีแค่ไหนจุดประสงค์ต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางเค้าโครงเรื่อง

2. ศึกษาจิตวิทยาของเด็กแต่ละวัยเกี่ยวกับอ่านหนังสือจะช่วยให้ผู้เขียนเขียนเรื่องได้สนองความต้องการเด็ก

3. เทคนิควิธีการเขียนเรื่องสำหรับเด็ก ดังนี้

3.1 การเลือกเรื่องที่จะเขียนควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของเด็ก

3.1 การตั้งชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องต้องสะดุดตา สะดุดใจ ได้รับความสนใจ และมีความหมายในตัวเอง

3.2 ตัวละครต้องให้สมจริง สมวัยเด็ก เด็กชอบตัวละครที่เป็นสัตว์พูดได้ ผู้เขียนต้องรู้อุปนิสัยของสัตว์ที่เป็นตัวละครเป็นอย่างดี

3.3 ฉาก ควรเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ควรมีการบรรยายฉากบ้างเพื่อให้เด็กเข้าใจ ถ้าเป็นการเชื่อมฉากต้องให้มีความต่อเนื่องกันอย่างมีศิลปะ

3.4 เนื้อเรื่อง มีเป้าหมายที่แน่นอน เนื้อเรื่องอิงหลักสูตรและถูกต้องตามหลักจิตวิทยา

3.5 ภาษาที่ใช้ ต้องมีเทคนิคในการใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ แล้วแต่ว่าจะเขียนเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง

3.6 ภาพประกอบ เนื่องจากเป็นหนังสือสำหรับเด็กอ่าน จึงต้องมีภาพประกอบมากกว่าธรรมดา ภาพต้องได้รับความสนใจให้ติดตามอ่านเนื้อเรื่อง ภาพต้องมีเหตุผล มีความต่อเนื่อง ภาพประกอบสามารถอธิบายเรื่องได้ดีกว่าตัวหนังสือ

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 31) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการเขียนหนังสือไว้ ดังนี้

1. ตำรวจแรงบันดาลใจในการเขียน ผู้เขียนสำรวจตนเองว่ามีความสามารถในการเขียนเพียงใด ต้องการเขียนหนังสือเพื่ออะไร

2. ศึกษาหนังสือสำหรับเด็กในเรื่องต่อไปนี้เป็น วัตถุประสงค์ของเรื่องต้องชัดเจน เนื้อหาอย่างง่าย เหมาะสมวัย สำนวนภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน มีแนวการเขียนเหมาะสมกับเนื้อหา มีโครงเรื่องสนุกชวนให้ติดตาม และสอดคล้องกับจิตวิทยาการอ่านของเด็กตามระดับวัย

3. กำหนดองค์ประกอบในการเขียนได้แก่ กำหนดประเภทหนังสือ กำหนดผู้อ่าน กำหนดหัวข้อเรื่องหรือเนื้อหา ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง วางจุดประสงค์หรือแก่นของเรื่อง วางโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่องเพื่อจัดลำดับของเรื่อง เลือกแนวการเขียน เลือกการสในการเขียน กำหนดวรรณศิลป์อื่นๆ เช่น ตัวละคร บทสนทนาและฉาก ตั้งชื่อเรื่องให้สั้นกะทัดรัด สะดุดตา สะดุดใจ ชวนคิด ชวนสงสัย กำหนดความยากง่ายของภาษา และออกแบบหนังสือโดยกำหนด ขนาดรูปเล่ม ภาพประกอบ และจำนวนหน้า

กุศยา แสงเดช (2545: 26-28) ได้เสนอแนวทางการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ โดยสรุปได้ดังนี้

1. ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรในกลุ่มสาระที่ทำการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำสื่อต่างๆ เพราะทำให้ทราบถึงขอบเขตของสาระ การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาเรียน เป็นต้น เพื่อเกิดความชัดเจนในการนำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

2. วิธีการเขียน ต้องมีเทคนิควิธีเขียนที่น่าสนใจ ใช้ถ้อยคำสุภาพ ใช้ภาษาอย่างพอเหมาะกับระดับชั้น บทสนทนาจะต้องกะทัดรัด สมจริงสมจัง ถ้ามีคำศัพท์ที่ยากๆ ต้องมีคำอธิบายศัพท์ไว้ท้ายเล่ม การดำเนินเรื่องไม่สับสนเข้าใจง่าย สอดแทรกข้อคิดและคุณธรรม ในเรื่อง

4. รูปแบบของการเขียนที่เหมาะสม มีรูปแบบเป็นแบบสารคดีและบันเทิงคดี ซึ่งสามารถเขียนได้ทั้งในลักษณะร้อยแก้วและร้อยกรอง ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือ มีดังนี้

4.1 ปกหน้า-ปกหลัง

4.2 ไบรอนปกหน้า-และรองปกหลัง

4.3 คำนำ

4.4 สารบัญ

4.5 สารบัญตาราง และหน้าสารบัญรูป

4.6 บทนำ

4.7 เนื้อหา

4.8 บรรณานุกรม

4.9 ภาคผนวก

4.10 อภิธานศัพท์

4.11 ครรชนี

5. ภาพประกอบ ภาพประกอบต้องสัมพันธ์กับเนื้อหา ให้ความหมายตรงกับเนื้อหาซึ่งช่วยให้เนื้อหาชัดเจนขึ้น

6. ความยาวของเนื้อเรื่อง ควรพอดีกับวัยของเด็ก

7. ความหนา-บางของเล่ม ควรมีตั้งแต่ 16-24 หน้า และไม่ควรมากเกิน 32 หน้า
ผู้จัดทำควรศึกษาความชอบของนักเรียนที่มีต่อขนาดและรูปเล่มของหนังสือ

8. ควรมีการระบุกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การฝึกอ่าน และการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง เป็นการเสริมสร้างทักษะการอ่านได้มากยิ่งขึ้น

8. ควรมีแบบฝึกหัด คำถามหรือแบบทดสอบท้ายเรื่องพร้อมกับเกณฑ์การประเมิน

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านต้องทำตามลำดับขั้นตอน คำนี้ถึงองค์ประกอบต่างๆ การดำเนินเรื่อง ภาพประกอบ ภาษาที่ใช้ ขนาดรูปเล่ม ควรให้เหมาะสมกับความสนใจตามพัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน และต้องมีประสิทธิภาพ

สรุปขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ดังนี้ ผู้เขียนหนังสือส่งเสริม การอ่านต้องศึกษาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ศึกษาจิตวิทยาของเด็กแต่ละวัยเกี่ยวกับอ่านหนังสือ ศึกษาเทคนิควิธีการเขียนเรื่องสำหรับเด็ก กำหนดองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ กำหนดประเภทหนังสือ กำหนดผู้อ่าน กำหนดหัวข้อเรื่องหรือเนื้อหา วางโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร บทสนทนาและฉาก กำหนดความยากง่ายของภาษา และออกแบบหนังสือโดยกำหนด ขนาดรูปเล่ม ภาพประกอบ และจำนวนหน้า ควรมีการระบุกิจกรรมที่ให้นักเรียน ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มีแบบฝึกหัด คำถามหรือแบบทดสอบท้ายเรื่องด้วย

5.1.6 การเลือกเนื้อหาในการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การเลือกเนื้อหาในการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านนั้น จินตนา ไบกาชุย (2542: 31) ได้เสนอแหล่งที่จะคัดเลือกเนื้อหาสำหรับนำมาใช้ในการเขียน ได้แก่ เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทุกระดับในกลุ่มสาระต่างๆ ชุมชนรอบตัว เช่น ประวัติศาสตร์ บุคคล ดำนาน นิทาน

พื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาชีพในท้องถิ่น ปัญหาใกล้ตัว สังคม บ้านเมือง ชุมชน สิ่งที่อยู่รอบตัว เด็ก ความสนใจ และความต้องการอ่านของเด็กตามวัย ดังนั้น เนื้อหาที่จะนำมาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านจึงควรเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ มีประโยชน์ เหมาะสมกับวัยของเด็ก และไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงาม

5.1.7 การลงมือเขียนเรื่อง

การลงมือเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านนั้น ขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งคือขั้นตอนการลงมือ เขียนเรื่อง นักการศึกษาและผู้รู้ในวงการศึกษา ได้กล่าวถึงไว้ดังนี้

จินตนา ไบกาซุชิ (2542: 48-53) ได้แบ่งการลงมือเขียนเรื่องไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นแรก เขียนประเภทของหนังสือให้ชัดเจนว่าจะเขียนแบบใด เขียนแก่นเรื่องเพียงเรื่องเดียว เขียนวัตถุประสงค์ หรือแนวคิดหลัก เขียนโครงสร้างเนื้อหา เขียนโครงเรื่องคร่าว ๆ เขียนโครงเรื่องย่อ แล้วอ่านทบทวนดูให้ถูกใจผู้เขียน กำหนดวิธีเขียนบทนำ การดำเนินเรื่อง และการจบเรื่อง สร้างตัวละครและอุปนิสัยให้ชัดเจน สร้างรายละเอียดของฉาก เช่น สถานที่เกิดเรื่อง ทบทวนดูว่าเรื่องสนุก น่าสนใจหรือไม่ ตรวจสอบแก่นเรื่องที่แทรกหรือพรรณนา คุณธรรมตามที่กำหนดไว้ซึ่งผู้เขียนต้องแอบแฝงไว้อย่างแนบเนียน สำนวนดูตัวละคร มีการเคลื่อนไหวสอดคล้องกับเหตุการณ์หรือไม่ และกำหนดความยาวของเรื่องว่าจะใช้กี่หน้า

ขั้นที่สอง ลงมือเขียนอย่างละเอียด แล้วทบทวนดูว่าชื่อเรื่องเหมาะกับเรื่องหรือไม่ สำนวนภาษาปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้อ่าน แล้วเขียนเรื่องด้วยลายมือที่อ่านง่าย แล้วนำไปให้เพื่อนอ่านเพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงจนเป็นที่พอใจ

ขั้นที่สาม ลงมือเขียนหรือพิมพ์ จัดทำสคริปต์ตัวละคร ทำคำพูดโต้ตอบ และคำบรรยายเรื่อง จัดทำดัชนีฉบับ ซึ่งเป็นรูปเล่มจำลองกำหนดรายละเอียดของภาพ เนื้อเรื่องแต่ละหน้า อ่านทบทวนดัชนีฉบับ ตรวจสอบความเรียบร้อยทุกอย่างโดยเฉพาะตัวสะกดและวรรคตอน และจัดส่งต้นฉบับไปยังบรรณาธิการเพื่อจัดพิมพ์

สรุปได้ว่าการเลือกเนื้อหาในการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านนั้น เนื้อหาที่จะนำมาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านจึงควรเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ มีประโยชน์ เหมาะสมกับวัยของเด็ก และไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงาม การเขียนแก่นเรื่องที่แทรกหรือพรรณนา คุณธรรมผู้เขียนต้องแอบแฝงไว้อย่างแนบเนียน สำนวนดูตัวละคร มีการเคลื่อนไหวสอดคล้องกับเหตุการณ์หรือไม่

5.1.8 ประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 8-9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก
  2. ช่วยสร้างความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
  3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม เพราะเด็กยิ่งอ่านมากยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษา
  4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก
  5. ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งดำรงนิสัยรักการอ่านให้อยู่ตลอดชีวิต ซึ่งอำนวยความสะดวกต่อเด็กมากในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้
  6. ช่วยทดแทนความรู้ของเด็กที่ขาดหายไป
  7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยเด็ก
- สรุปประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ดังนี้ หนังสือส่งเสริมการอ่านช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง ช่วยความคิดสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษา ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ

5.2 หนังสือสำหรับเด็ก

หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นนี้ กลุ่มผู้อ่านเป็นวัยเด็กระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสาร หลักการและทฤษฎีต่างๆ ของนักวิชาการ นักการศึกษา นักเขียนหนังสือสำหรับเด็กหลายๆ ท่าน ที่มีความเกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

5.2.1 ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 7) ได้สรุปความหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่าเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กใช้ในการฝึกการฟัง การอ่าน และการเรียนรู้ ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้ ความคิด อันเป็นสารประโยชน์ต่อผู้อ่าน หรือให้ความเพลิดเพลิน และจรรโลงจิตใจผู้อ่านอย่างหนึ่งอย่างใด หรือให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกันไป โดยใช้แนวเขียนแบบสารคดี และบันเทิงคดี รวมทั้งการจัดทำรูปเล่มที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 69) ให้ความหมายไว้ว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้น เพื่อให้เด็กได้อ่านและเรียนรู้จากเนื้อหาสาระที่มุ่ง ให้ความรู้ หรือความเพลิดเพลิน เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน และเกิดนิสัยรักการอ่าน

สรุปได้ว่า หนังสือสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่สร้างขึ้นเพื่อให้เด็กได้อ่าน เป็น แหล่งรวบรวมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เป็นการฝึกฝนการอ่านช่วยให้เกิดความรู้ ความ เพลิดเพลิน และเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.2 จุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็ก

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็กของ จินตนา ไบกาชุย (2542: 8-9) สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 69) และสร้อยญา ทับเคลียว (2546) สรุปได้ว่า หนังสือสำหรับเด็ก จัดทำขึ้น โดยมุ่งหวังให้เด็กอ่านด้วยตนเอง ซึ่ง ในขณะที่อ่าน เด็กจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ได้รับความรู้ในเรื่องต่างๆ
2. ได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน
3. เด็กเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
4. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็ก โดยเฉพาะในเรื่องคำ ประโยค และข้อความ
5. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม ทศนคติหรือค่านิยมที่ดี
6. ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน
7. ช่วยทดแทนความรู้สึกที่ขาดหายไปของเด็ก
8. ช่วยให้เด็กใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่สนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัย

5.2.3 ลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก

จากการศึกษาลักษณะทั่วไปของหนังสือสำหรับเด็กจากเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและผู้รู้หลายท่าน สรุปได้ว่าลักษณะทั่วไปของหนังสือสำหรับเด็ก คือ

1. เนื้อหามีวัตถุประสงค์หรือแก่นเรื่องที่ชัดเจนเพียงเรื่องเดียว ซึ่งพิจารณา จากวัย ความสามารถในการอ่าน และความสนใจในการอ่านของผู้อ่าน
2. หนังสือสำหรับเด็กต้องมีภาพประกอบเสมอ สัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ขึ้นอยู่กับวัยของผู้อ่าน สีของภาพเป็นเรื่องสำคัญ ภาพชัดเจน ไม่มีมัวหรือมีหลายละเอียดมากเกินไป
3. ภาษาและสำนวนภาษาง่าย ไม่ต้องแปลซ้ำอีก ซึ่ง วิริยะ สิริสิงห (2537) กล่าวถึงภาษาที่ใช้ในการเขียนเรื่องไว้ว่า ควรใช้ประโยคที่ประธานเป็นผู้กระทำกริยาโดยตรงมากกว่า ประโยคที่เอากรรมขึ้นมาเป็นประธาน ใช้คำที่คุ้นเคยง่าย เป็นธรรมชาติ อย่าใช้ภาษาพื้นบ้านเมือง

หรือคำแสดง หลีกเลียงคำจากต่างประเทศและการใช้คำซ้ำๆ อย่างใช้คำอุปมาอุปมัยมากเกินไป และ
ระวังอย่าให้บทสนทนายาวเกินไป

4. ขนาด สี และลักษณะของตัวอักษร เหมาะสมตามปริมาณเนื้อหา ความ
ยาวของเรื่อง รูปเล่มและวัยของผู้อ่าน

สนิท สัตโยภาส (2538 อ้างถึงใน รังสิมันต์ ภูมิรักษ์ 2550) แนะนำว่า เด็ก
เล็กใช้ตัวหนังสือขนาด 32 พอยต์ เด็กประถมศึกษาใช้ตัวหนังสือขนาด 24 พอยต์ เด็กโตใช้
ตัวหนังสือขนาด $19\frac{1}{2}$ พอยต์ โดยที่ 1 พอยต์ มีค่าเท่ากับ $\frac{1}{72}$ นิ้ว

เอมอร อรุณแก้วคำ (2536 อ้างถึงในรังสิมันต์ ภูมิรักษ์ 2550) แนะนำว่า
เด็กเล็กใช้ตัวหนังสือขนาด $\frac{1}{3}-1$ นิ้ว เด็กชั้น ป. 2-3 ใช้ตัวหนังสือขนาด $\frac{1}{4}-\frac{1}{2}$ นิ้ว เด็กชั้น ป. 4-6
ใช้ตัวหนังสือขนาดเล็กลงแต่ต้องไม่เล็กกว่าตัวพิมพ์ธรรมดา

ส่วน จินตนา ไบกาซูยี (2550) แนะนำว่า หากเป็นเด็กเล็กประถมศึกษา
ตอนต้น ควรใช้ขนาดตัวอักษร โดยประมาณ 32-28 พอยต์ ส่วนเด็กประถมศึกษาตอนปลายใช้ขนาด
20-18 พอยต์

5. ขนาดหนังสือ

วิริยะ สิริสิงห (2550) กล่าวถึงลักษณะรูปเล่มหนังสือที่นิยมจัดพิมพ์ทั่วๆ
ไป มีหลายขนาด ดังนี้

1. ขนาด 6 หน้ายก (ขนาดหนังสืออนุสรณ์) คือ หนังสือที่มีขนาด
กว้าง x ยาว : 10×10 นิ้ว หรือ 25×25 เซนติเมตร

2. ขนาด 8 หน้ายก คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว : $7\frac{1}{4} \times 10\frac{1}{4}$ นิ้ว
หรือ 18.5×26 เซนติเมตร

3. ขนาด 8 หน้ายกพิเศษ (8 หน้ายกใหญ่ หรือขนาด A 4) คือ หนังสือที่มี
ขนาด กว้าง x ยาว : $8\frac{1}{4} \times 11\frac{1}{4}$ นิ้ว หรือ 20.5×28.5 เซนติเมตร

4. ขนาด 12 หน้ายก คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว : $6\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{4}$ นิ้ว
หรือ 17×19 เซนติเมตร

5. ขนาด 16 หน้ายก คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว : $5 \times 7\frac{1}{4}$ นิ้ว หรือ
 13×18 เซนติเมตร

6. ขนาด 16 หน้ายกพิเศษ (16 หน้ายกใหญ่) คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว : $5\frac{5}{8} \times 8\frac{1}{8}$ นิ้ว หรือ 14.2 x 21 เซนติเมตร

7. ขนาด 16 หน้ายก (พ็อกเก็ตบุ๊ก) คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว : $4\frac{3}{8} \times 7$ นิ้ว หรือ 11 x 1 เซนติเมตร

8. ขนาด 32 หน้ายก คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว : $3\frac{5}{8} \times 5$ นิ้ว หรือ 9 x 13 เซนติเมตร

9. ขนาด 32 หน้ายกพิเศษ (32 หน้ายกใหญ่) คือหนังสือที่มีขนาด กว้าง x ยาว $4\frac{1}{8} \times 5\frac{1}{2}$ นิ้ว หรือ 10.5 x 14.3 เซนติเมตร

ในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีภาพประกอบ นิยมพิมพ์ในรูปแบบเล่มขนาด 8 หน้ายก หนังสือส่งเสริมการอ่านประเภทวรรณกรรมเยาวชน (เรื่องสั้น นวนิยาย) นิยมพิมพ์รูปแบบเล่มขนาด 16 หน้ายก ขนาดหนังสือสำหรับเด็กขึ้นอยู่กับจำนวนคำด้วย หนังสือสำหรับเด็กเล็กจะใช้คำประมาณ 100-500 คำหนังสือเด็กโตใช้คำ ประมาณ 1,000-3,000 คำ

เอมอร อรุณแก้วคำ (2536 อ้างถึงในรังสิมันต์ ฉิมรักษ์ 2550) แนะนำว่า หนังสือสำหรับเด็กเล็ก ความยาวไม่เกิน 14 หน้า หน้าละไม่เกิน 10 คำ เด็กชั้น ป.2-ป.3 ความยาวไม่เกิน 30 หน้า หน้าละไม่เกิน 4 บรรทัด เด็กชั้น ป.4-6 ความยาวไม่เกิน 40 หน้า จำนวนบรรทัดมาก ตามความเหมาะสม

จินตนา ไบกาชูยี (2542: 17) แนะนำว่า หนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มเรียนและ ประถมศึกษาตอนต้น จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า (ขนาดสิบหกหน้ายก) ซึ่งขนาด รูปแบบที่นิยมจัดทำกัน ได้แก่

1. ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก ขนาดสิบหกหน้ายกเล็ก (ขนาดเล็ก) 13x 18.5 ซม. ใน แนวตั้งหรือแนวตั้งหรือแนวนอน

2. ขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6 x 21 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

3. ขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน
จากการศึกษาลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก (สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ 2550 สุชาติ เจริญฤทธิ์ 2543 อ้างถึงในเมทนี สว่างศรี ไรท์ 2550) นอกจากเนื้อเรื่อง จะต้องสนุกสนาน สอดแทรกความรู้ข้อคิด และรูปแบบสวยงามแล้ว ควรมีลักษณะต่างๆ ที่เร้าความสนใจดังนี้

1. ชื่อเรื่องสะดุดตา สะดุดใจ มีความหมายในตัวเอง แต่ไม่บอกชี้ชัดเกินไป
2. ตัวละครเองให้สมจริงสมจัง ต้องมีชีวิตชีวา เด็กมักชอบตัวละครที่เป็นสัตว์พูดได้ ชื่อที่ใช้สำหรับตัวละครจำง่าย ไม่สับสน
3. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก มีการดำเนินเรื่องที่ไม่ซับซ้อน ไม่ใช้การบรรยายที่ยืดยาวเกินไป
4. แก่นของเรื่องและโครงเรื่องชัดเจน เพื่อให้เข้าใจง่าย
5. คำนวนภาษา ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา อ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ โดยง่าย ผู้อ่านสามารถยึดเป็นแบบอย่างในการพัฒนาทักษะทางภาษาให้แก่ตนเองได้
6. ภาพประกอบชัดเจนเหมาะสมตามวัยของเด็ก สอดคล้องกับเนื้อห่า ก่อให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
7. รูปเล่มและขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของเด็ก รูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย จำนวนหน้าพอเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน

5.2.4 ความสนใจในการอ่านของเด็ก

เด็กในแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น อายุ เพศ และสติปัญญา ฉะนั้นในการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก จิตวิทยา หรือความสนใจในการอ่านของเด็กในวัยต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นผู้เขียนต้องคำนึงถึงพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก เพราะเด็กแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านต่างกัน ซึ่งมีนักวิชาการนักเขียนหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสนใจและพัฒนาการในการอ่านของเด็กแต่ละวัยไว้ดังนี้

จินตนา ไบกาซูยี (2542) กล่าวว่าไว้ว่า เด็กวัย 8-9 ปี ชอบอ่านนิทาน นิยาย เช่น นิทานพื้นเมือง นิทานตำนาน และนิทานแต่งใหม่ ซึ่งเนื้อเรื่องดำเนินไปอย่างสนุกสนาน เนื้อเรื่องมีความซับซ้อนขึ้นบ้าง มีตัวพระเอก นางเอก ตัวผู้ร้าย และตัวเทวดามาโปรด (ผู้ที่ทำให้เรื่องจบลงได้ดี) นอกจากนี้ยังสนใจเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบฟังหรืออยากรู้เรื่องราวของเด็กอื่นในวัยเดียวกัน อยากรู้อยากเห็นขึ้น ระยะนี้เด็กหญิงและเด็กชายเริ่มอ่านในสิ่งที่ตนเองสนใจซึ่งไม่เหมือนกัน เด็กหญิงชอบอ่านเรื่องสนุกเกี่ยวกับนิยาย เทพนิยาย นางฟ้าเทวดา ชอบเรื่องสวยๆ งามๆ ชอบการแต่งตัว การจัดบ้าน และตกแต่งสิ่งต่างๆ เรื่องเกี่ยวกับตุ๊กตา เรื่องฝันเฟื่องทั้งหลาย ส่วนเด็กผู้ชายเริ่มชอบเรื่องผจญภัย เรื่องโลดโผน ตื่นเต้น ลึกลับ นิยายวิทยาศาสตร์การเดินทางไปอวกาศ เครื่องยนต์กลไก เช่น รถยนต์ เครื่องบิน ส่วนเด็กวัย 10-11 ปี อ่านหนังสือคล่อง มีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริง เด็กหญิงและเด็กชายแยกกันอ่านหนังสือตาม ความสนใจของตน คล้ายเด็กวัย 8-9 ปี แต่เรื่องมีรายละเอียดซับซ้อนมากกว่า เด็กหญิงชอบเรื่องกระจุกกระจิม เรื่องตลกขบขัน นิทาน นิยาย เรื่องชีวิตในครอบครัว ส่วนเด็กชายชอบเรื่องกีฬาเรื่องผจญภัย เรื่องเครื่องยนต์กลไกต่างๆ เรื่องส่งเสริม

ความเป็นวีรบุรุษ หรือพระเอก ชอบเรื่องจริงที่เกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น เรื่องทำนองนิยาย วิทยาศาสตร์/อวกาศ เรื่องด้านธรรมชาติศึกษา เรื่องเกี่ยวกับงานอดิเรก เช่น ทำของเล่น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เด็กวัยนี้มีความคิดเริ่มรุนแรงเริ่มบูชาวีรบุรุษและวีรสตรีมากขึ้น เรื่องชีวประวัติ บุคคล ที่เน้นชีวิตในวัยเด็ก เรื่องการท่องเที่ยวไปตามประเทศต่างๆ ในเชิงผจญภัย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 อ้างถึงใน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2544) กล่าวว่า เด็กวัย 8-12 ปี จะเข้าใจคำเปรียบเทียบ สนใจเรื่องเป็นจริงมากขึ้น เด็กชายสนใจเรื่อง วิทยาศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ เรื่องมีจินตนาการกว้างไกล เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองง่ายๆ ตามที่เรียนมาจากโรงเรียน เด็กหญิงจะชอบการแต่งกายเสื้อผ้าการบ้านการเรือน ยังคงชอบเกี่ยวกับเรื่องเทวดานางฟ้า ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะชอบเหมือนๆ กัน เช่น วรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กๆ เกี่ยวกับเทพบุตร ชาคก สุภายิต คำพังเพย นิทานพื้นบ้าน เรื่องตลก การ์ตูนขำขัน เข้าใจปัญหาสังคม ศาสนา เด็กวัยนี้จะชอบหนังสือที่มีเรื่องและรูปเท่าๆ กัน หรือรูป อาจจะไม่ค่อยลงได้ ลดรูปสีลงได้ เนื้อหาเรื่องยาวขึ้น สามารถอ่านเรื่องสารคดีง่ายๆ รู้เรื่อง เรื่อง ตลกง่ายๆ เข้าใจได้ดี เรื่องความรู้ต่างๆ วรรณคดีง่ายๆ นอกจากนี้บางคนก็อ่านหนังสือมักจะหันไป อ่านหนังสือในวัยถัดไปได้เป็นอย่างดี

ลมูล รัตกร (2506 อ้างถึงใน ชนิสา คชาทอง 2543) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กวัยประถมศึกษาตอนปลายไว้ว่า เด็กอายุ 9 ปี ยังชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ต่างๆ อยู่ แต่ชอบเรื่องจริงๆ มากกว่าที่จะให้สัตว์พูดเหมือนมนุษย์ เด็กวัยนี้จะชอบเรื่องผจญภัยมาก เด็กอายุ 10 ปี จะไม่ต่างกับเด็กอายุ 9 ปีนัก แต่เด็กชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการค้นพบสิ่งใหม่ และเรื่องทำนองนี้มากขึ้น เด็กอายุ 11 ปี ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัยอยู่โดยเฉพาะเด็กชาย แต่เด็กหญิงจะเริ่มอ่านนวนิยายบ้างแล้ว

โดยสรุปแล้วเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งอยู่ในวัย 8-9 ปี เป็นวัยที่เริ่มอ่านหนังสือได้มากขึ้นชอบอ่านนิทานที่มีเนื้อหาลงสนุกสนาน สนใจอ่านเรื่องในเทพนิยายมีจินตนาการ เด็กหญิงและเด็กชายแยกกันอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก การศึกษาจิตวิทยาและความสนใจในการอ่านของเด็กแต่ละวัย จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านและการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ปรากฏมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เปรมใจ คุณาเศรษฐ (2550: บทคัดย่อ) พัฒนาและศึกษาผลการใช้นั่งสอส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสนามบิน อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจ ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏผล ดังนี้ ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.71/84.19 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดัชนีประสิทธิผลของหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7446 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีความรู้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 74.46 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้นั่งสอส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

วรรณรัตน์ ศรีรัง (2550: บทคัดย่อ) พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบฝึกหัดเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองบัวสันต ตำบลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 27 คน ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏผล ดังนี้ แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.28/83.70 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.68 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วย แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความรู้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 68 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด

จิราภรณ์ เชาวนา (2542) ทำวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “เที่ยวเมืองนคร” มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการ

อ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “เที่ยวเมืองนคร” และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนวัดโคกพิบูล อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบฝึกหัดท้ายบทและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละและค่าเฉลี่ย หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นหนังสือคำบรรยายประกอบภาพถ่ายและภาพเคลื่อนไหวแบบของจริง ขนาด 8 หน้ายกเนื้อเรื่องเป็นเรื่องของเด็กผู้หญิงที่อาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร พ่อแม่พามาทำบุญในงานบุญสารทเดือนสิบที่จังหวัดนครราชสีมาและได้เที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาหนังสือเล่มนี้มีประสิทธิภาพ 80.67/80.50 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ศุภชัย หาญชัย (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดพัฒนาทักษะภาษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบอนสหราษฎร์บำรุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านบอนสหราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหนังสือส่งเสริมการอ่าน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการศึกษาพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดพัฒนาทักษะภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.80/87.74 ซึ่งสูงกว่าที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คำนี ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดพัฒนาทักษะภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 0.7323 แสดงว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน ส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน หรือนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.23 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดพัฒนาทักษะภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่า 55 ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดพัฒนาทักษะภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก

6. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ
2. การสร้างและพัฒนาหนังสือ

6.1 การกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

หนังสือที่สร้างขึ้น คือ หนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เน้นให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านมีนิสัยรักการอ่าน และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียน โดยกำหนดลักษณะและ โครงสร้างหนังสือ ดังนี้

6.1.1 ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นเด็กอายุ ประมาณ 8-9 ปี
- 2) แนวการเขียนเป็นการเขียนประเภทนิทานที่แต่งขึ้น โดยได้แนวคิดมาจาก คุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นเองโดยใช้ลักษณะการแต่งทั้ง ร้อยแก้วและร้อยกรอง ตามลักษณะความเหมาะสมของเนื้อหาและเค้าโครงเรื่องแต่ละเรื่อง ซึ่ง หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม มีจำนวน 8 เรื่องมีภาพสีประกอบ และมีคำถามท้ายเล่ม
- 3) เนื้อหาในหนังสือนิทานชุดนิทานคุณธรรมทั้ง 8 เล่มแต่ละเล่มเน้นด้าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
- 4) กำหนดชื่อเรื่องให้มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องแต่ละเรื่องในหนังสือ นิทานชุดนิทานคุณธรรมทั้ง 8 เรื่อง
- 5) รูปเล่มหนังสือมีขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 17.5 x 21 ซม. ใน แนวนอน

6.1.2 โครงสร้างเนื้อหา

โครงสร้างของเนื้อหาทุกเล่มประกอบด้วย ลักษณะเนื้อหา การวาง เค้าโครงเรื่องภาพประกอบ กิจกรรมท้ายเรื่อง ดังนี้

- 1) ลักษณะเนื้อหาผู้ศึกษาแต่งขึ้นเอง โดยพิจารณาจากความสนใจในการ อ่านของเด็กในวัย 8-9 ปี
- 2) การวางเค้าโครงเรื่องหนังสือชุดนิทานคุณธรรมทั้ง 8 เล่ม ซึ่งมีลักษณะ การแต่งโดยใช้สำนวนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง มีการกำหนดโครงเรื่อง สาระสำคัญของเรื่องและ กำหนดตัวละครในเรื่องให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ตามความเหมาะสม ดังนี้

(1) เรื่องหนูนานสานความดี มีลักษณะการแต่งที่เป็นบทร้อยกรองใช้คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 กล่าวถึงการทำความดีของเด็กหญิงว่าน

(2) เรื่องออมไวไวใช้นานแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 กล่าวถึงการรู้จักอดออมอยู่อย่างพอเพียง

(3) เรื่องนากจอมขยัน แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 มีนากเป็นตัวละครแสดงออกถึงการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในการดำรงชีวิต มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

(4) เรื่องน้ำใจของเจ้าตุ่น เป็นนิทานประเภทร้อยแก้วที่เป็นความเรียงตัวละคร คือตัวตุ่นที่มีน้ำใจช่วยเหลือม้าแสดงออกถึงความเอื้ออารีที่มีต่อกัน

(5) เรื่องพลังมด เป็นนิทานประเภทร้อยแก้วกล่าวถึงคุณธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี

(6) เรื่องแก้วกลับใจ เป็นนิทานที่แสดงให้เห็นถึงความรัก ความเมตตา กรุณาของผู้เป็นเจ้าของกับสัตว์เลี้ยง และการรู้จักเชื่อฟังไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ควรทำทั้งตนเองและผู้อื่น เค็ดรื้อน

(7) เรื่องเด็กไทยหัวใจรักชาติ เป็นนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมแนวทางประชาธิปไตย

(8) เรื่องมะสุกรีผู้ซื่อสัตย์ เป็นนิทานที่แสดงให้เห็นความซื่อสัตย์

3) ภาพประกอบ เป็นภาพวาดที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลินในการอ่านหนังสือ

4) มีคำอธิบายคำศัพท์ในเรื่องที่มีลักษณะการแต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองกิจกรรมท้ายเรื่อง เป็นการถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพื่อประเมินผลในด้านประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ และทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องมากขึ้น

6.2 การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือ มีขั้นตอนสามขั้น คือ ขั้นการสร้างหนังสือ ขั้นการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และ ขั้นตรวจสอบคุณภาพโดยการนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.2.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อให้หนังสือที่สร้างมีความเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน และสอดคล้องกับสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จาก หนังสือหลักสูตรของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และ คุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทหรือกรองง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับ เหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทหรือกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

6.2.2 ศึกษาเอกสาร ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสือสำหรับเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

6.2.3 กำหนดโครงสร้างของหนังสือ นำผลการศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้และเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของหนังสือ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับคุณค่าจากหนังสือส่งเสริมการอ่านดังนี้

- 1) เพื่อฝึกฝนทักษะด้านการอ่านความเข้าใจถ้อยคำสำนวนเนื้อเรื่องที่อ่าน และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
- 2) พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะและค่านิยมอันพึงประสงค์

3) การนำข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก และความสนใจในการอ่านของเด็กในวัย 8-9 ปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงเรื่องได้ดังนี้

1) ในด้านเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมวัย ถ้าเป็นเด็กเล็ก และเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น เนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลินมีภาพคำเนิ่นเรื่องแทนเนื้อเรื่องอย่างแท้จริง มีบทบรรยายน้อย ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควร

2) รูปแบบ หรือแนวการเขียนมีทั้งลักษณะที่เป็นความเรียงร้อยแก้วและบทร้อยกรองผู้ศึกษาได้เลือกให้เหมาะสมกับกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความถูกต้องตามรูปแบบ

3) หนังสือชุดนิทานคุณธรรมทุกเล่มมีการสอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน

4) สำนวนภาษาเมื่ออ่านแล้วใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา

5) ภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของหนังสือสำหรับเด็กภาพประกอบที่ใช้เป็นภาพวาดมีสีสันสดใสและสอดคล้องกับเนื้อหา

6) ขนาดตัวหนังสือควรใช้ขนาด 18-20 พอยต์ ผู้ศึกษาเลือกใช้ขนาด 22 พอยต์

7) ขนาดเล่มขนาดกลาง 17.5 x 21 ซม. จำนวนหน้าของหนังสือชุดนิทานคุณธรรมมีจำนวนหน้าอยู่ระหว่าง 16 – 18 หน้า

6.2.4 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของหนังสือ

การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีกระบวนการดังต่อไปนี้

1) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

จัดทำแบบประเมินทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของหนังสือ เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย และด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก จำนวน 3 คน พิจารณา

คุณภาพหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือดังนี้

(1) ด้านเนื้อหา ในบางเล่มของหนังสือชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง มะสุกรี ผู้ซื้อสัตว์เนื้อหางตอนยังวกวน และยังขาดความสมเหตุสมผล ควรปรับการดำเนินเรื่องให้มีความสอดคล้องกัน

(2) ด้านสำนวนภาษา ควรใช้คำที่กล่าวถึงตัวละครเป็นคำเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง เช่น เรื่อง น้ำใจของเจ้าคุณ และควรตรวจสอบสะกดคำการเว้นวรรคให้ถูกต้อง ไม่พิมพ์ผิดคำ

(3) ภาพประกอบ ควรปรับขนาดของตัวละครให้สมจริงมากขึ้น เพิ่มรายละเอียดของภาพให้ตรงตามเนื้อเรื่องที่วางไว้

(4) รูปเล่มและการจัดรูปแบบ หน้าปกควรใช้ภาพและสีสันทัดใจ เพื่อให้ดูน่าสนใจ ควรจัดรูปแบบการเขียนให้เหมาะสมบางเรื่องมีพื้นที่หน้ากระดาษส่วนที่ว่างอยู่มากควรเพิ่มรายละเอียด การวางข้อความตัวอักษรควรชัดเจน ไม่วางข้อความ บทสนทนาซ้อนทับภาพประกอบ

3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

นำหนังสือมาปรับปรุงเพื่อจัดทำเป็นหนังสือที่สมบูรณ์ โดยปรับปรุงดังนี้

(1) ปรับเนื้อหาในบางตอนให้มีความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องอย่างเหมาะสมมากขึ้น

(2) แก้ไขคำที่สะกดผิด เลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาให้สละสลวย ปรับการเว้นวรรคให้ถูกต้องและไม่พิมพ์ผิดคำ

(3) เพิ่มรายละเอียดของภาพให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่วางไว้ และปรับขนาดของตัวละครให้สมจริงมากขึ้น

(4) จัดทำรูปแบบ รูปเล่ม จัดหน้ากระดาษให้เหมาะสมและมีสีสันทัดใจมากขึ้น

4) การนำหนังสือที่แก้ไขปรับปรุงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพนำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5) การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือโดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือในขั้นนี้เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนตลาดปรีเกี จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อประเมินความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมใจระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมใจระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมใจระดับน้อย

6) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหนังสือมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนประชากร

6.2.5 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียนจำนวน 10 คน

ผลการตรวจสอบคุณภาพมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏ

ดังนี้

(1) ด้านเนื้อเรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าเนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ และมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องมีการกำหนดโครงเรื่องและสาระสำคัญของเรื่องชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน มีการสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมและมีความเหมาะสมกับระดับชั้น สนุกชวนติดตาม และคำถามท้ายเล่มเหมาะสมให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ดี โดยสรุป ด้านเนื้อหามีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.76

(2) ด้านสำนวนภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสำนวนและภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน อ่านแล้วเข้าใจง่าย และถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่านพอใช้การสะกดคำ การเว้นวรรคและย่อหน้าถูกต้องเหมาะสมมาก โดยสรุปด้านสำนวนภาษามีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.01

(3) ด้านภาพประกอบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ภาพประกอบสื่อความ ได้ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่อง สวยงาม ชวนให้น่าอ่าน ชัดเจน และเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านมาก ปริมาณของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่องดี ภาพส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่านและมีการจัดวางภาพที่ดี โดยสรุป ด้านภาพประกอบมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.77

(4) ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หน้าปกมีความสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่านพอใจ สื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อเรื่องดีมาก ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้อ่านมาก ขนาดและรูปแบบของตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้อ่านดีมาก ปริมาณหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และการจัดหน้ากระดาษโดยรวมเหมาะสมมาก โดยสรุป ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8

(5) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นนี้ สามารถช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนครู และผู้สนใจ ได้เป็นอย่างมาก โดยสรุป ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7

จากการที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพหนังสือทุกด้าน สามารถสรุปคุณภาพหนังสือโดยรวมได้ว่า หนังสือมีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ย 3.80

2) ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านดำเนินการโดยให้นักเรียนในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

(1) ด้านเนื้อเรื่อง นักเรียนมีความเห็นว่าชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อเรื่องสนุก ชวนติดตามดีมาก ถ้าเพิ่มความยาวของเรื่องอีกหน่อยจะดีมาก คำถามท้ายเล่มช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดี โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.57

(2) ด้านสำนวนภาษา นักเรียนมีความเห็นว่าสำนวนและภาษาสละสลวย น่าอ่าน อ่านแล้วเข้าใจง่ายมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.75

(3) ด้านภาพประกอบ นักเรียนมีความเห็นว่า ภาพประกอบสวยงามชวนให้น่าอ่าน สื่อความหมายได้ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีมาก ถ้าเพิ่มจำนวนของภาพประกอบให้มากขึ้นจะดีมาก โดยสรุป ด้านภาพประกอบมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.6

(4) ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ นักเรียนมีความเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสม ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.7

(5) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมาก คำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้นปานกลาง และเมื่ออ่านจบแล้วทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้อีกอย่างมาก โดยสรุป ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.76

จากการที่นักเรียนประเมินคุณภาพหนังสือทุกด้าน สามารถสรุปคุณภาพหนังสือโดยรวมได้ว่า หนังสือมีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ย 2.67

บทที่ 2

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม ที่สร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ขนาดรูปเล่ม 16 หน้ายก จำนวน 8 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องมีจำนวนหน้าระหว่าง 16-18 หน้า มีส่วนประกอบรูปเล่มดังนี้

1. ปกนอก เป็นปกอ่อนที่มีความหนากว่าส่วนของเนื้อหา หน้าปกมีภาพประกอบของหนังสือชุดนิทานคุณธรรมซึ่งเป็นชื่อหนังสือทั้ง 8 เรื่อง
2. ปกในประกอบด้วยประเภทของหนังสือ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพประกอบหนังสือ
3. คำนำ บอกวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายในการแต่งหนังสือ เนื้อหาสาระ วิธีการนำเสนอ
4. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นมีเนื้อหาสอดคล้องกับภาพประกอบ
5. คำอธิบายศัพท์ และกิจกรรมคำถามท้ายเรื่องเพื่อทบทวนความเข้าใจสาระสำคัญจากเรื่องราวทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น
6. ปกหลังมีภาพวาดประกอบเนื้อหาของหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมทั้ง 8 เรื่องผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้ดังนี้

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ภavana กุทธิไฟโรจน์ เรื่อง
ยุดธชัย พลประเสริฐ ภาพ

คำชี้แจง

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วยนิทานที่มุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่ เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะซึ่งเป็นคุณลักษณะที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๘ เรื่องด้วยกันคือ

๑. เรื่อง หนูว่านसानความดี
๒. เรื่อง ออมไว้ใช้นาน
๓. เรื่อง นากจอมขยัน
๔. เรื่อง น้ำใจของเจ้าตุ่น
๕. เรื่อง พลังมด
๖. เรื่อง แก้วกลับใจ
๗. เรื่อง เด็กไทยหัวใจรักชาติ
๘. เรื่อง มะสุกรีผู้ซื่อสัตย์

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์

ผู้เขียน

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง หนูว่านสาธิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะพัฒนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุข

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภาวณา กุทธิไพโรจน์

ผู้เขียน

เด็กหญิงชื่อวานนี้
เพื่อนเพื่อนทุกคนเฝ้า

มีเรื่องดีจะมาเล่า
ฟังเรื่องเขาเล่าเร้าใจ

1

ว่านนำคำของแม่
จำไว้ในหัวใจ

ด้วยรักแท้ยิ่งใหญ่
หากทำได้จักเป็นคุณ

2

หนึ่งนั้นหมั่นทำดี
เมตตาและกรุณา

ให้เป็นศรีคอกกึ่งहनุน
สร้างโอบนุญอุ้นหัวใจ

3

สองสร้างสามัคคี มองน้องที่ไ้เกรียงไกร
สานรักประเทศไทย อึกเทิดไ้องค์ราชันย์

4

สามรู้ออมประหยัด
รายรับและจ่ายนั้น

ทุกสิ่งจัดสรรพร้อมพรั่ง
แบ่งสรรกันปันเป็นส่วน

5

ที่นี่มีวินัย
ระเบียบตั้งประมวถ

อยู่ไหนใครต้องใคร่ครวญ
นักเรียนล้วนควรทำตาม

6

ห้าหน้าอักษรตัว
ไม่คู่ถูกหมิ่นหยาม

ที่มีให้ใครใครถาม
อย่ามองข้ามน้ำใจคน

หกเป็นคนขยัน
เหนื่อยยากต้องอดทน

ต้องเพียรหมั่นสรรฝีกฝน
คุณค่าถิ่นหนทางดี

เจ้ารักความสะอาด
สะอาดกายสะอาด

หมั่นปิดกวาดไปทุกที่
เด็กเก่งก็มีสุขใจ

แปดนี้มีความสัตย์
ซื่อตรงไม่โกงใคร

คุณสมบัติจงจำได้
ชาติอยู่ได้ให้ตั้งวร

ถ้าหากว่าเรานี้
มรรยาทดีแน่นอน

ฟังคำที่แม่พร่ำสอน
ว่านขอพรคุณความดี

11

ได้ฟังคำเล่าขาน
รีบทำดีเร็วรี่

ขอปจใจว่านเพื่อนคนนี้
เป็นเด็กดีศรีสังคม

12

กิจกรรมนำความรู้ความหมายคำศัพท์

คำ	คำอ่าน	ความหมาย
การดู	กา - รุน	ความกรุณา
สรรพ	สัพ	ทุกสิ่ง, ทั้งหมด
คุณสมบัติ	คุณ - สม - บัด คุณ - นะ - สม - บัด	คุณความดี ลักษณะประจำตัวซึ่งบุคคลต้องมีก่อนที่จะได้มาซึ่งสิทธิหรือตำแหน่ง
เกรียงไกร	เกรียง - ไกร	ใหญ่ยิ่ง
องค์ราชันย์	อง - รา - ชัน	เชือกนัตรีย์, พระมหากษัตริย์
โคจรวณ	โคจร - ทรวน	ตรีครอง, พิจารณา, คิดทบทวน
ประมวณ	ประ - มวน	รวบรวม
อัชฌาตย์	อัค - ชา - ไซ	นิสัยใจคอดี, ความรู้จักผ่อนปรน
หมิ่น	หมิ่น	แสดงอาการเป็นเชิงดูถูกไม่ดีจริงไม่เก่งจริง
หยาม	หยาม	ดูหมิ่น, ดูถูก
สรร	สัน	คัด, เลือก
เพียร	เพียร	ความบากบั่น, ความกล้าแข็ง
สังวร	สัง - วอน	ความระวัง, ความเหนียวรั้ง, สำรวม
มรรยาท	มัน - ยาท	กิริยาวาจาที่ดีว่าเรียบร้อย

13

กิจกรรมตอบคำถาม

๑. เรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง

ตอบ

๒. จากบทร้อยกรองนี้กล่าวถึงคำสอนของใคร

ตอบ

๓. ผู้แต่งใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภทใด

ตอบ

๔. บทร้อยกรองเรื่อง หนูว่านसानความดี ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ

๕. นักเรียนคิดว่าหนูว่านได้ให้สิ่งที่ดีกับเพื่อนๆอย่างไรบ้าง

ตอบ

14

ออมไว้ใช้ยาม

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม

ผู้แต่ง กาวนา
ภาพ ยุทธชัย

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง ออมไว้ใช้ยาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนรู้จักการอยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กาวนา ฤทธิไพโรจน์

ผู้เขียน

รู้รักประหยัดออม
จะซื้อจ่ายสิ่งใด

รู้เก็บหอมรอมริบไว้
ใคร่ครวญให้ใช้จ่ายเป็น

1

เก็บไว้วันละนิด
เก็บไว้ไม่ยากเย็น

ก่อนจ่ายคิดสิ่งที่เห็น
ไว้ทุกข์เช็ญไม่ขัดสน

2

หากเริ่มอมวันนี้
รู้ไว้ให้จดทน

จะมั่งมีไม่ยากจน
ต้องฝึกฝนหนทางไว้

3

ยึดหลักของปรัชญา
พระราชทานไว้

กษัตริย์ทรงชาวไทย
ให้คนไทยได้พอเพียง

4

ขึ้นด้วยตัวเองได้
ออมไว้เป็นเสบียง

เราคนไทยไม่ละเลียง
ดำรงเลี้ยงชีพของตน

5

ออมไว้ใช้นานาน
เก็บไว้ไม่ยากจน

ทุกวันวารไม่หมองหม่น
คุณค่าสั่งหนทางมี

6

เยาวชนของไทย
คิดก่อนซื้อทุกที

คำนึงไว้ใช้ดี
เพื่อชีวิตไม่มีทุกข์

แม่มีตางค์ให้
ครูสร้างสำนักปลูก

ออมเก็บไว้ใส่กระปุก
นักเรียนรุกรณรงค์

ออมไว้วันละนิด
ชีวิตจะมั่นคง

คงสมใจตามประสงค์
นักเรียนจงเพียรหมั่นออม

ฝึกฝนเป็นนิสัย
ทุกสิ่งเตรียมให้พร้อม

มีเงินไว้เก็บออม
เด็กไทยน้อมรักออมไทย

คำ	ผู้จัดทำเรื่อง	ความหมาย
ออม		ประหยัด , เก็บหอมรอมริบ
โคจรครวญ		ไตรตรอง, พิจารณา, คิดทบทวน
เข็ญ		ยากจน
ปรัชญา		วิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง
พระราชทาน		ให้ (คำราชาศัพท์)
เสบียง		อาหารที่จะเอาไปกินระหว่างเดินทางไกล
หมองหม่น		ขุ่น , มัว , ไม่ส่องใส
เขวachsen		บุคคลอายุเกิน ๑๔ แต่ยังไม่ถึง๑๘ปีบริบูรณ์
ประสงค์		การรบ,ต่อสู้ , กระทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
		เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามนโยบายหรือ
สำนึก		วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
ประสงค์		รู้สึก,รู้ว่าทำผิดแล้วไม่คิดจะทำต่อไป
		ต้องการ , มุ่งหมาย , มุ่ง

11

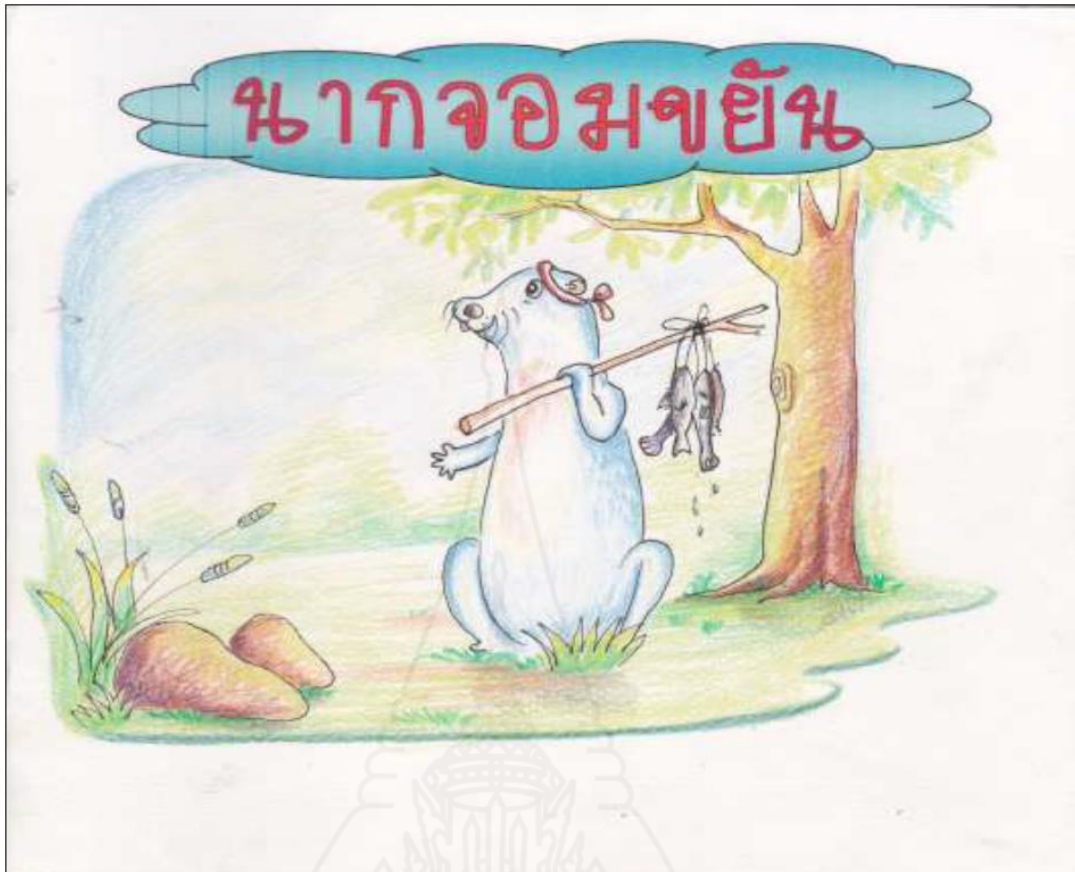
กิจกรรมจับคู่คำคล้องจอง	
๑. ออม	ก. มั่นคง
๒. ยากเข็ญ	ข. ผิดฝน
๓. วันนี้	ค. กษัตรา
๔. อดทน	ง. เลี้ยง
๕. ปรัชญา	จ. พร้อม
๖. เสบียง	ฉ. ชีวิต
๗. นาน	ช. ทุกข์เข็ญ
๘. ประสงค์	ซ. วันवार

12

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง นากจอมขยัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนรู้จักการอยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน มีความรักสามัคคีในหมู่คณะ พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์

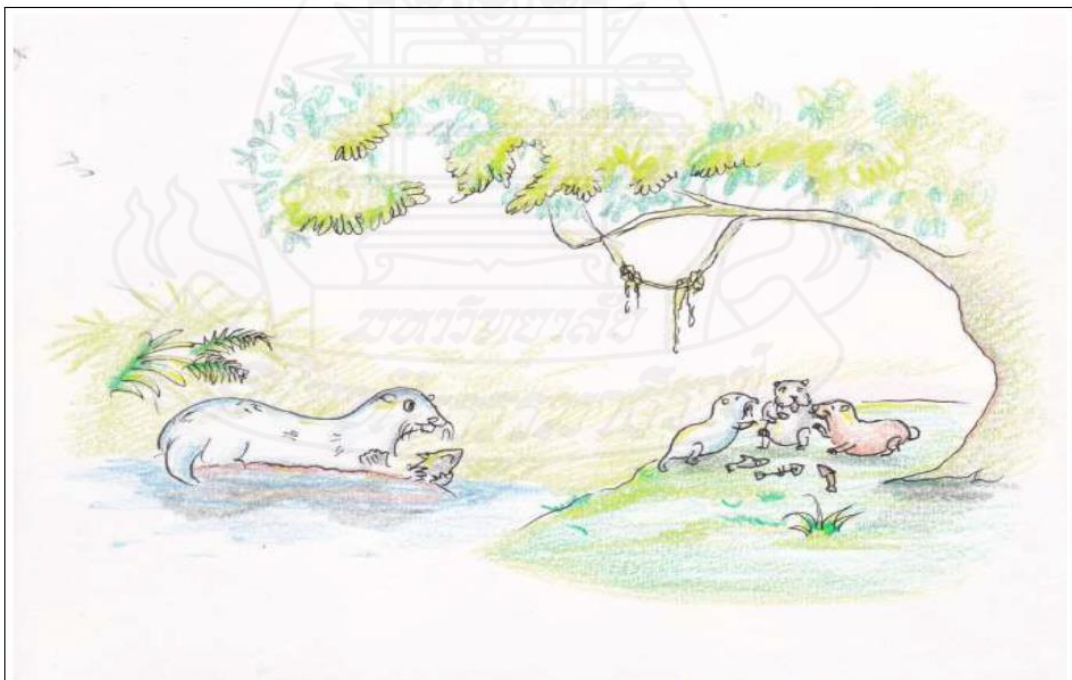
ผู้เขียน

จะกล่าวถึงริมฝั่งน้ำแห่งหนึ่ง   ครอบครว้นาก
อยู่กันไม่ลำบาก   ทุกตัวมากมีไมตรี

1

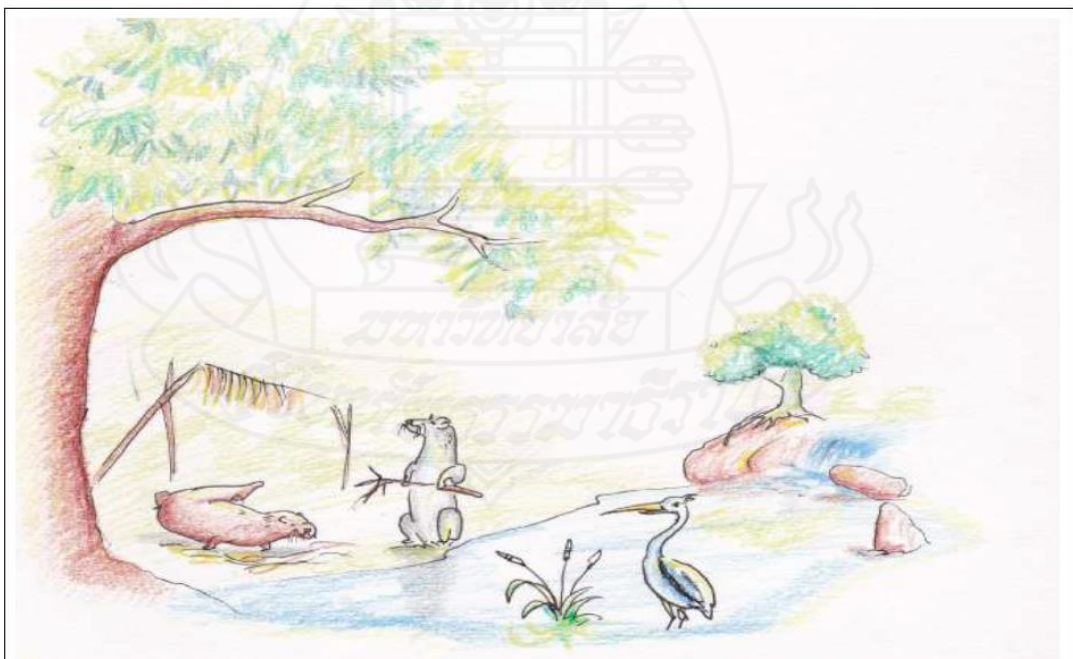
ดินเข้ามาช่วยกัน   ขมิขมันเร็ววี
จับปลาตัวอ้วนพี   ฟองน้องพี่อัมสำราญ

2

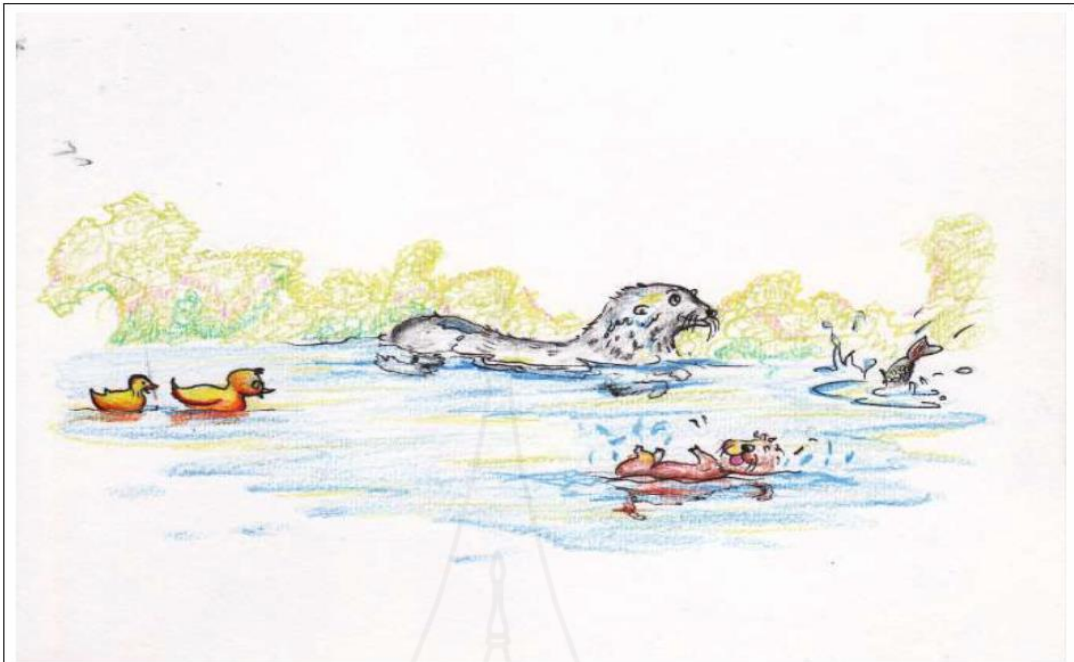
นากน้อยเริ่มเติบโตใหญ่
ส่งเสียงก้องกังวาน

ตามวิสัยไม่ช้านาน
พวกนากخانประสาน

อาศัยอยู่สองฝั่ง
ทุกตัวประกองเคียง

เพียรสร้างรังรองเรียง
ยินสำเนียงเพียงสายชล

ว่ายนํ้าไปหาปลา
ทำไปไม่เคยบ่น

อีกชนहु้เฑียวหลายหน
นากอดทนมไม่หลีกหนีเสียง

5

ไม่นานสร้างรังได้
จากวันนับเดือนปี

นากดีใจสำเร็จดี
ขึ้นชีวิมีความสุข

6

นากคอยดูแลรัง
ว่ายวนอยู่ไม่ไกล

ด้วยใจหวังอยู่อาศัย
บอกใครใคร่ฝิชยัน

7

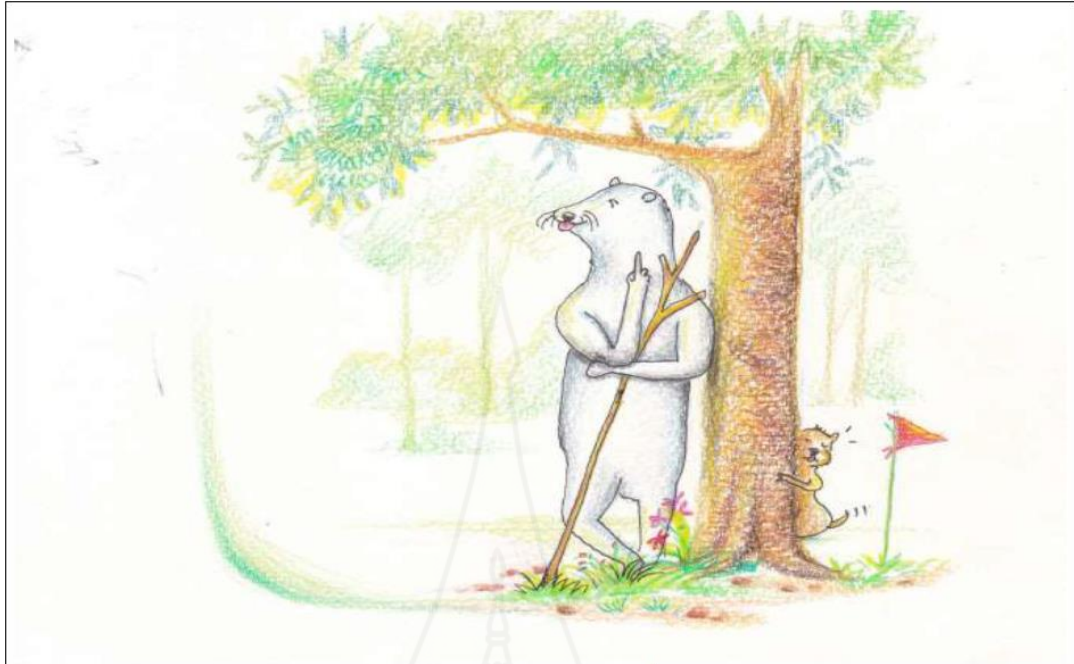

ออกหาปลามาได้
ครอบครัวแสนสุขสันต์

เก็บเอาไว้ให้แบ่งปัน
ทุกทุกวันหมั่นหากิน

8

ควรคิดเป็นแบบอย่าง
หนู หนูเองดูไว้

หมั่นเพียรสร้างทางสดใส
คอยใส่ใจใฝ่เรียนเอย

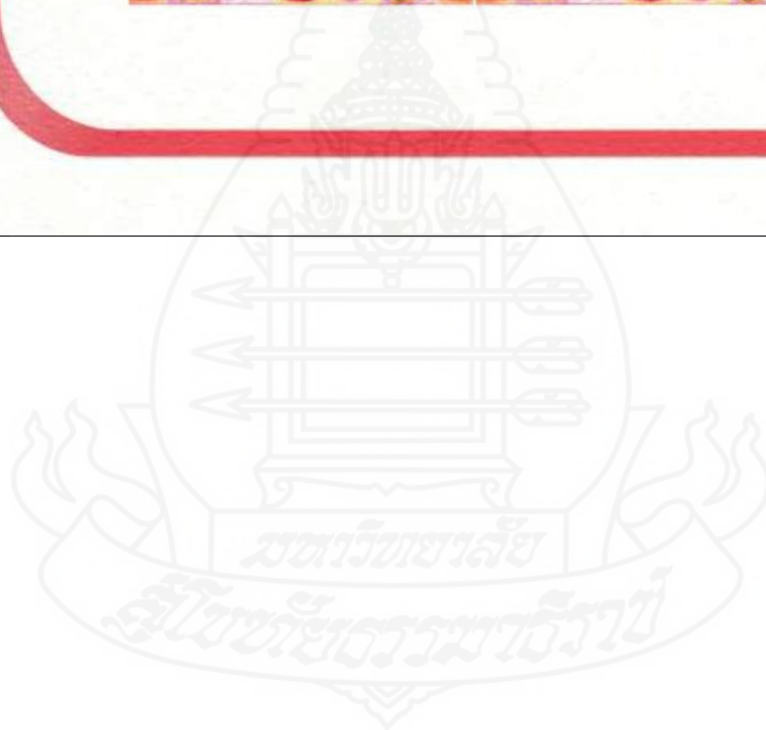

คำศัพท์น่ารู้

คำ	คำอ่าน	ความหมาย
ไมตรี	ไม - ตริ	ความหวังดีต่อกัน
ขมิขม้น	ขะ-หมี-ชะหม้น	เร่งรีบ
อ้วนพี	อ้วน - พี	อ้วน
สำราญ	สำ - ราน	สุขสบาย
วิสัย	วิ - ไซ	ความสามารถ, ขอบเขต
กังวาน	กั - งวาน	เสียงก้องอยู่ได้นาน
สายชล	สาย - ชน	สายน้ำ
เพียร	เพียน	พยายาม
สำเร็จ	สำ - เหริค	เสร็จ , ได้ผลสำเร็จตามที่ต้องการ
สุขสันต์	สุก - สัน	ความสงบสุข , ความสำราญ

กิจกรรมตอบคำถาม

๑. นากอาศัยอยู่ที่ไหน
๒. นากมีสภาพความเป็นอยู่อย่างไร
๓. นากกินอะไรเป็นอาหาร
๔. เราได้แบบอย่างอะไรบ้างในการดำรงชีวิตของนาก
๕. “เพียรสร้างรังรองเรียง” หมายความว่าอย่างไร

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่องน้ำใจของเจ้าตุ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรมที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้นักเรียนมีความเป็นพลเมืองดี มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เป็นคนดี มีน้ำใจรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์

ผู้เขียน

ขณะที่ตุ๋นตัวหนึ่งกำลังหาอาหารริมชายป่า มันเห็นลูกม้าตัวหนึ่ง ยืนหน้า
 เสร้าอยู่ข้างบ่อน้ำจึงเอ่ยถามลูกม้าว่า “เกิดอะไรขึ้นกับเธอหรือเปล่า มีอะไรจะให้
 ฉันช่วยไหมจ๊ะ”

1

ลูกม้าจึงเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ตัวตุ๋นฟัง “ฉันม่่าไปเล่นชนในป่าเลยถูกแม่
 ทำโทษ” “ทำโทษอย่างไรหรือจ๊ะ” ตุ๋นถามต่อ

2

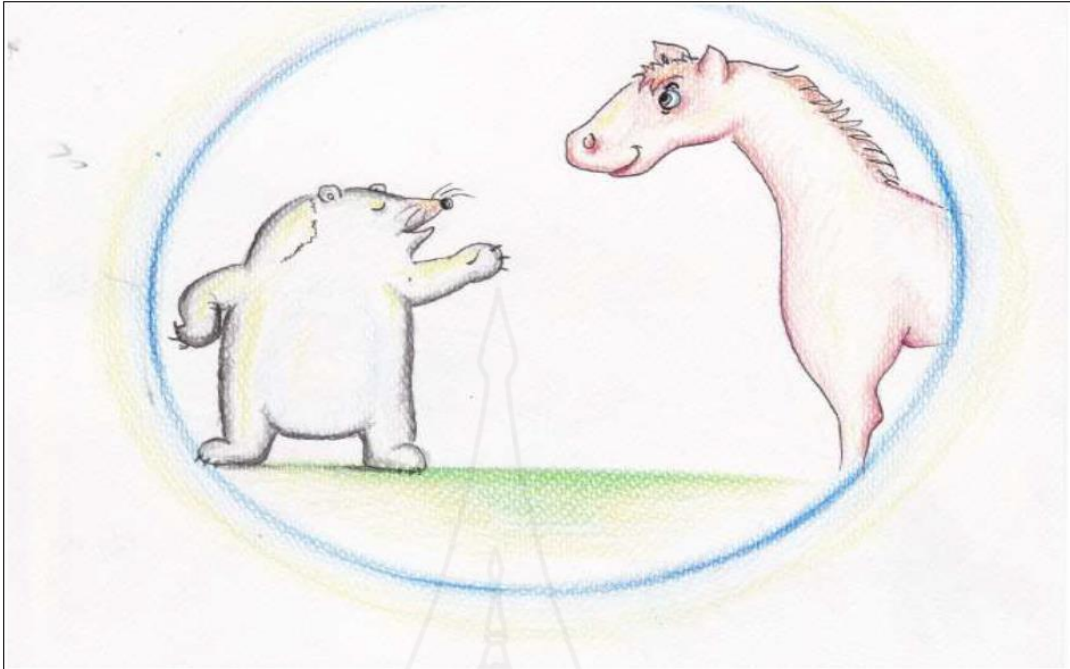
แม่ม้าทำโทษโดยให้ลูกม้าตักน้ำจากลำธารมาใส่บ่อน้ำเล็กให้เต็ม ภายในเวลา ๓ วัน ด้วยกระบอกลู่ม้า “แม่ให้ฉันตักน้ำจากลำธารมาใส่บ่อน้ำ เล็กด้วยกระบอกลู่ม้านี้จ้ะ” ลูกม้าตอบพลางชี้ไปที่บ่อน้ำเล็ก

3

ลูกม้าเดินไปตักน้ำทั้งวันแล้วแต่ได้ปริมาณน้ำเพียงนิดเดียวเท่านั้นลูกม้าบอกกับตนเองว่า “ฉันตักน้ำมาตลอดทั้งวันแล้ว น้ำในบ่อเล็กยังมีแค่ก้นบ่อเท่านั้น” ลูกม้าพูดด้วยความสิ้นหวัง

4

เอาละ “ฉันจะช่วยตัวเอง เธอไปพักผ่อนเถอะ” พรุ่งนี้เธอจะเห็นน้ำเต็มบ่อ
เล็ก ตัวตุ่นพูดราวกับเป็นเรื่องที่แสนง่าย

5

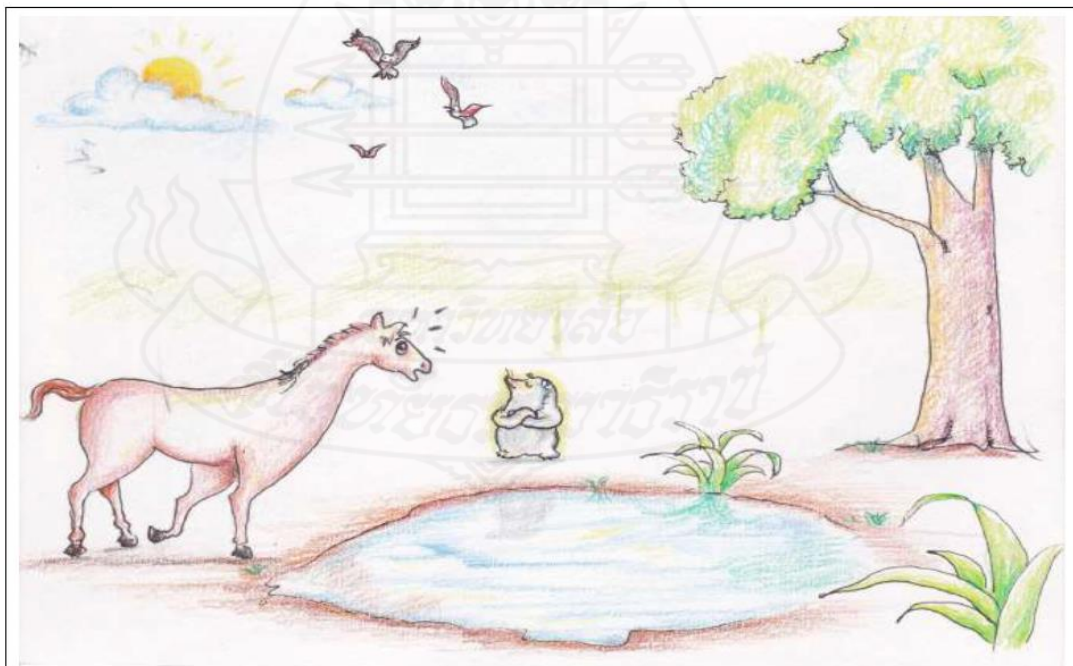
จากนั้นตัวตุ่นเริ่มลงมือทำงานทันที มันใช้มือและเท้าอันทรงพลังของมัน
ขุดดินให้เป็นร่องจากบริเวณลำธารถึงบ่อน้ำเล็ก ทำให้น้ำจากลำธารไหลเข้า บ่อน้ำ
เล็กจนเต็ม

6

เจ้าตัวตุนรู้สึกเหนื่อยมากเพราะว่ามันช่วยลูกม้าดูดรงน้ำจากลำธารถึงบ่อน้ำเล็กทั้งคืน แต่ก็รู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

7

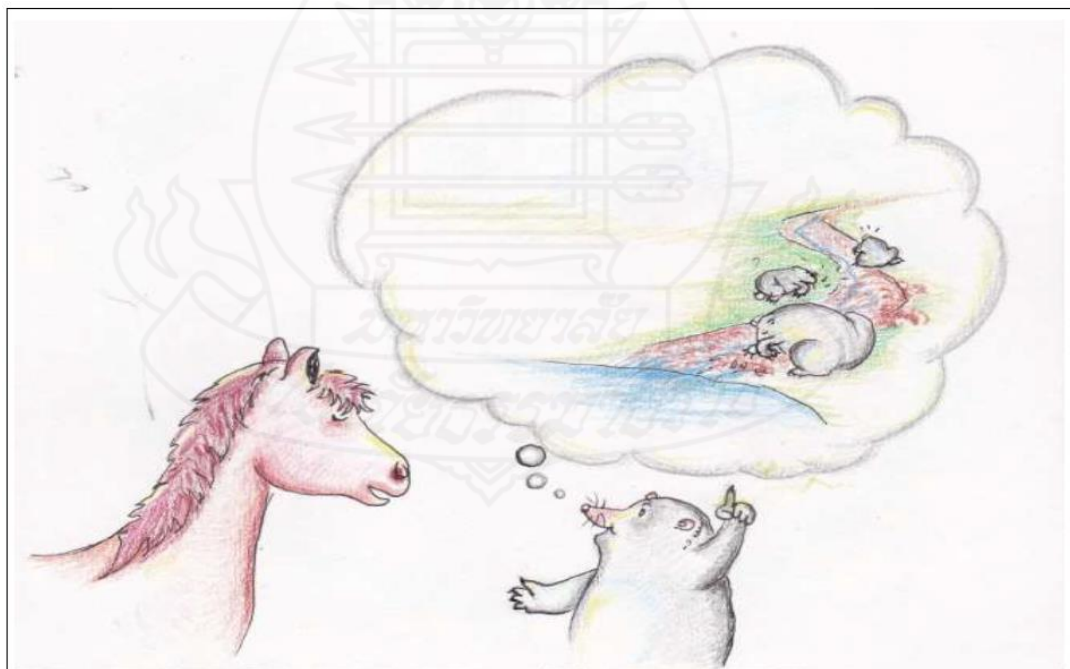
เมื่อถึงเวลารุ่งเช้า ลูกม้าเดินมาถึงบ่อน้ำเล็กก็ต้องประหลาดใจเป็นอย่างมาก เพราะมีน้ำเต็มจนล้นบ่อ

8

ลูกม้าจึงเอ่ยถามตัวตุ่นว่า
 “นี่เธอทำได้ยังไงกันเนี่ย วิเศษจริงๆ เธอคงต้องเหนื่อยมากสินะ”

9

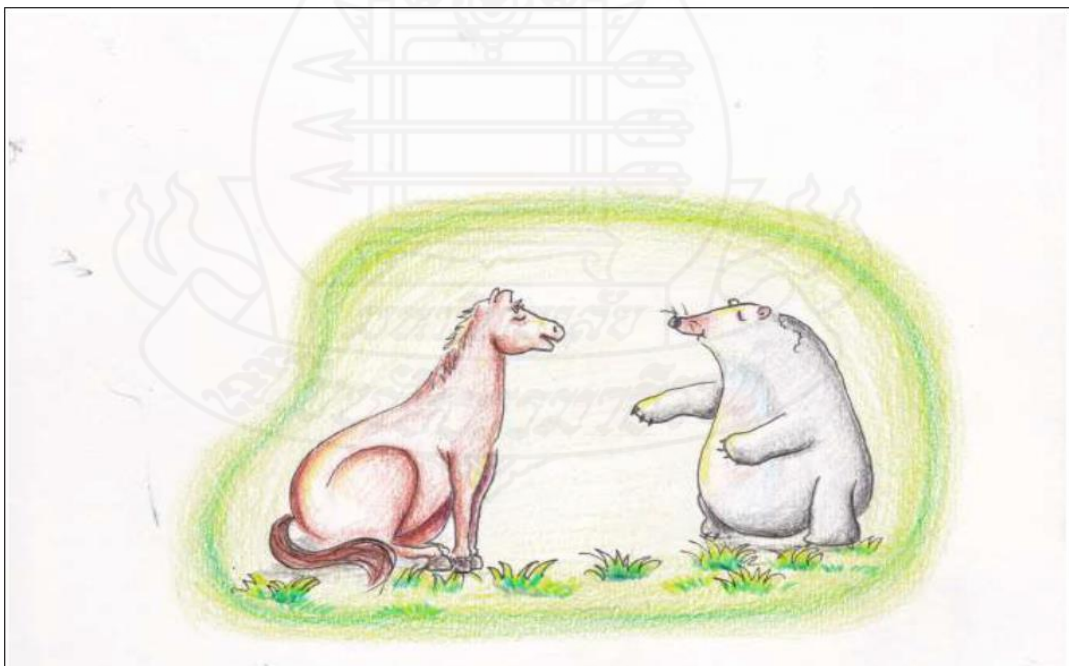
ตัวตุ่นบอกลูกม้าเรื่องวิธีการชูดร่งน้ำ
 “ฉันก็แค่ชูดร่งน้ำจากลำธารให้ไหลมาเข้าบ่อน้ำเล็ก แค่นั้นเอง”

10

ตุ๊กไม่รู้สึกรับขอบคุณและซาบซึ้งในการช่วยเหลือและความมีน้ำใจของ
ตัวตุ่น “ขอบใจเธอมากเหลือเกิน ฉันไม่รู้จะตอบแทนเธออย่างไรดี”

11

ตัวตุ่นตอบว่า “ไม่เป็นไรหรอกจ้ะ ฉันยินดีช่วยเหลือเธอ เราเกิดมาต้องรู้จัก
ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

12

ลูกม้าคิดอยากตอบแทนที่ตุ๋นให้ความช่วยเหลือจึงเชิญตุ๋นไปเที่ยวที่บ้าน และเลี้ยงอาหารเป็นการขอบคุณ

13

เมื่อไปถึงบ้านของลูกม้า แม่ม้าออกมาให้การต้อนรับ กล่าวขอบใจและขอโทษที่ลูกม้าทำให้ตุ๋นต้องช่วยขุดร่องน้ำจากลำธารไหลเข้าบ่อน้ำเล็ก

14

“ฉันขอใจเธอมากนะจ๊ะตุ๋นน้อยที่ช่วยเหลือลูกของฉัน”

16

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาทั้งลูกม้าและตุ๋นก็เป็นมิตรที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือและมี
น้ำใจซึ่งกันและกันตลอดไป

17

กิจกรรมค้นหาคำตอบ

๑. ลูกม้ายืนนำเสิร์ฟเพราะเหตุใด

ก. ไม่สบาย	ข. หิว	ค. แม่มีทำโทษ	ง. หลงทาง
------------	--------	---------------	-----------
๒. ใครช่วยลูกม้าย

ก. สิงโต	ข. ตัวตื้น	ค. กระต่าย	ง. ม้าลาย
----------	------------	------------	-----------
๓. ตัวตื้นใช้อวัยวะส่วนใดชูครองน้ำ

ก. ปาก	ข. หาง	ค. ฟัน	ง. มือและเท้า
--------	--------	--------	---------------
๔. ข้อไม่ใช่สถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง น้ำใจของเจ้าตื้น

ก. ชายป่า	ข. ชายทะเล	ค. บริเวณลำธาร	ง. บ่อน้ำเล็ก
-----------	------------	----------------	---------------
๕. เกิดอะไรขึ้นหลังจากแม่มีทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ก. แม่มีโกรธมาก	ข. แม่มีไล่ตัวตื้น
ค. แม่มีหนีไป	ง. แม่มีเลี้ยงขอบคุณตัวตื้น

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่องพลังมด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี มีวินัย และมีจิตสาธารณะ พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เป็นคนดี มีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภavana ฤทธิไพโรจน์

ณไร่ข้าวโพดแห่งหนึ่ง มองเห็นต้นข้าวโพดเรียงรายออกฝัก พร้อมเก็บเกี่ยว

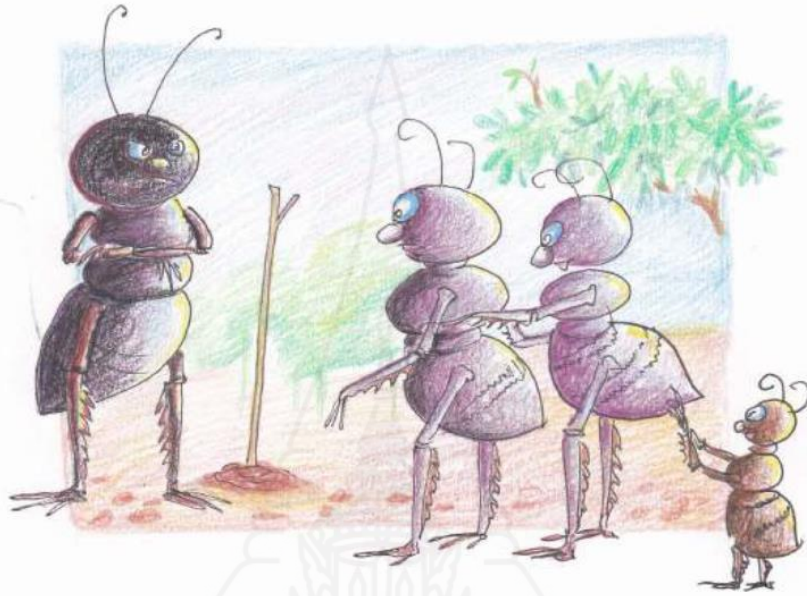
1

ฝูงมดดำที่ทำหน้าที่มดงาน เริ่มทยอยเตรียมลำเลียงขนอาหารในไร่ข้าวโพดเพื่อเก็บไว้ เป็นเสบียงในฤดูหนาว ส่วนกองทัพมดดำกำลังฝึกกองทหารเพื่อเตรียมความพร้อมในการ ป้องกันอาณาจักรมดดำ

2

มดดำเป็นมดที่มีระเบียบวินัย เวลาเดินไปไหนจะเดินเข้าแถวด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยทุกครั้ง ถ้ามดตัวใดไม่เชื่อฟัง ไม่รักษาระเบียบวินัย หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ จะถูกทำโทษด้วยการทำความสะอาดรังมดเป็นเวลา ๑ สัปดาห์

3

“ทั้งหมดแถวตรง” เสียงแม่ทัพมดโจสั่งแถวทหารเสียงดั่งลั่น มดโจเป็นมดผู้นำทหารคอยควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกองทัพและบรรดาฝูงมดดำ

4

วันนี้อากาศแจ่มใส กองทัพมดดำได้รับคำสั่งให้เตรียมพร้อมรับมือการโจมตีของฝูงมดแดงต่างถิ่น ที่จะเข้าโจมตีอาณาจักรมดดำในไร่ข้าวโพดเพื่อแย่งหาอาหารในไร่แห่งนี้

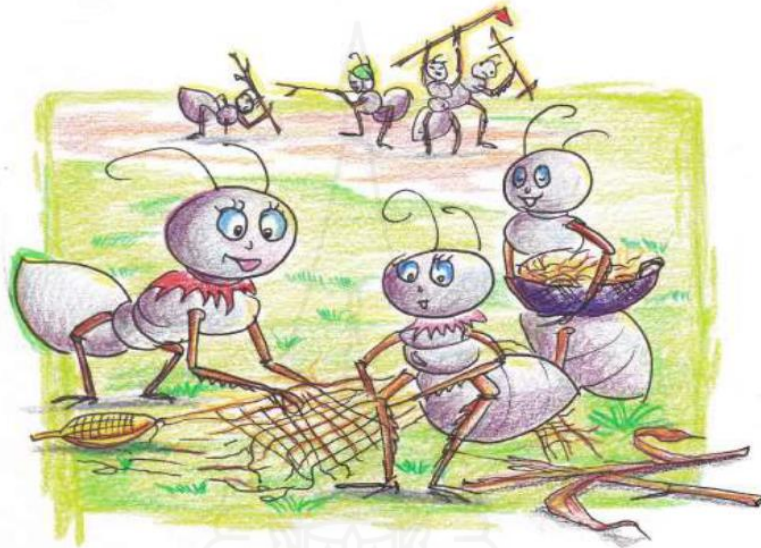
5

“พี่น้องกองทัพมดดำทั้งหลาย โปรดฟังทางนี้ ขอให้ทหารมดดำทุกคน จงตั้งใจฝึกซ้อมเตรียมอาวุธยุทธโศปกรณ์เอาไว้ให้พร้อม ขณะนี้ทหารสื่อสารได้วิทยุแจ้งข่าวว่า กองทัพมดแดงจะบุกเข้าโจมตีในอีก ๗ วัน ช้างหน้า”

6

บรรดาแม่บ้านมดช่วยกันนำเส้นใยของฝักข้าวโพดมาถักเป็นตาข่ายเพื่อกันและดัก
 กองทัพมดเอาไว้ กองทัพมดต่างตั้งใจฝึกซ้อมและรวมพลังช่วยกันวางแผนต่อสู้กับ
 กองทัพมดแดงทุกวันอย่างไม่มีรู้จักเหน็ดเหนื่อย จนกระทั่งถึงวันที่กองทัพมดแดงเข้า
 โจมตีไร่ข้าวโพด

7

กองทัพมดดำได้ช่วยกันป้องกันอาณาจักรของตนเองอย่างเต็มกำลังสามารถ ทหาร
 มดดำรวมพลังกันสร้างค่ายกลศึก กันตาข่ายและขุดหลุมอำพรางลวงให้ข้าศึกตกลงไป
 ในบ่อน้ำที่ไว้ดักกองทัพมดแดง

8

กองทัพมดดำต่อสู้กับกองทัพมดแดงตามแผนที่วางเอาไว้ จนในที่สุด
กองทัพมดแดงพ่ายแพ้กลับไปนที่สุด

แม่ทัพมดใจ ประภาคชัยชนะและจัดงานเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ และกล่าวสดุดี
ชื่นชมบรรดามดทั้งหมดที่มีความทุ่มเท เสียสละ สามัคคี ในการปกป้องอาณาจักรเอาไว้

กิจกรรมตอบคำถาม

๑. จงบอกชื่อตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง
๒. ใครเป็นฝ่ายรุกรานกองทัพมดดำ
๓. กองทัพมดดำมีลักษณะพิเศษอย่างไร
๔. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดกองทัพมดดำจึงสามารถป้องกันอาณาจักรไว้ได้
๕. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด

11

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง แก้วกัลป์ใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนตระหนักในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีวินัยในตนเอง

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์

ผู้เขียน

แก้วเป็นแมวเพศผู้ตัวใหญ่ สีขาวนวล นัยน์ตาสีฟ้า ชอบวิ่งเล่นซุกซน มีนิสัย ชอบเคล้าเคลียและร้องเสียงดัง “เหมียว เหมียว”

1

แก้วอาศัยอยู่ที่บ้านตึกในตลาดกับเจ้าของชื่อ “เฮียใช้” เฮียใช้ชอบเลี้ยงแมวที่ฉลาดและรักสะอาด บางครั้งเวลาแก้วออกไปวิ่งเล่นคลุกดินคลุกทราย ข้างบ้านกลับมาตัวมอมแมม เฮียจะให้ป้ามาตี แม่บ้านที่มาช่วยงานที่ร้านจับเจ้าแก้วอาบน้ำ มันจะร้องเสียงดังลั่นบ้าน เพราะปกติแมวไม่ชอบน้ำอยู่แล้ว

2

แก้วเป็นแมวแสนรู้ มันชอบขึ้นไปนั่งบนตะกร้าหน้ารถจักรยานของลูกชายเสีย เวลาจะไปไหนก็พาแก้วไปด้วย ใครๆที่เห็นก็พากันมองแล้วยิ้มเอ็นดูแก้ว

3

แต่แล้ววันหนึ่งแก้วหายไปจากบ้าน ทำให้เสียใจเกิดความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก "เฮ้อ ! ไม่รู้ว่าเจ้าแก้วหายไปไหน สอง สามวันแล้ว" เสียใจบ่น

4

เฮียใช้ออกตามหาแก้วทุกวันแต่ไม่มีวีแววว่ามันจะกลับมา เวลาผ่านไป
เกือบเดือนแล้ว เฮียคงต้องทำใจว่าต้องเสี่ยเจ้าแก้วแมวแสนรู้ไปแล้วจริงๆ

5

ฝ่ายแก้วกำลังเพลิดเพลินกับการออกไปเที่ยว พบเพื่อนใหม่เป็นเจ้าเหมียว
สาวลายสามสี จนทำให้มันไม่ยอมกลับบ้าน ต่อมาไม่นานมันเริ่มคิดถึงบ้านคิดถึง
เฮียใช้ แก้วจึงตัดสินใจกลับบ้าน

6

เช้าวันหนึ่งอากาศแจ่มใส แก้วเดินตามถนนจะกลับบ้านเสียใจ ระหว่าง
 ทางมันพบสุนัขเกรหลายตัว มันพยายามวิ่งหนี แต่ก็ยังถูกสุนัขตัวเหลืองไล่กัดตะปบ
 บริเวณคอของแก้ว แก้วสะบัดหลุดไปได้

วันนั้นเสียใจกำลังคิดบัญชีอยู่ ก็ได้ยินเสียงเจ้าแก้วร้องมาแต่ไกล
 เสียใจดีใจมากที่แก้วกลับมา

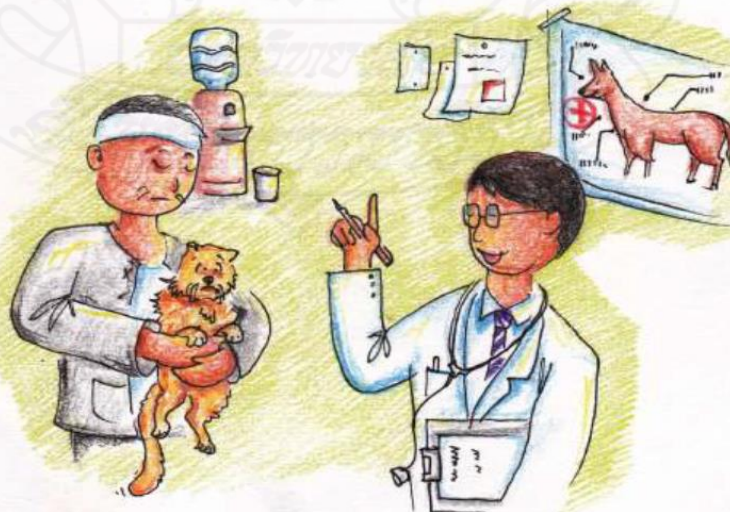

เฮียใช้อุ้มแก้วขึ้นมา แต่ต้องตกใจเพราะเนื้อตัวของเจ้าแก้วเต็มไปด้วย
บาดแผลและขนหลุดร่วง

9

เฮียใช้พาแก้วไปหาสัตวแพทย์ หมอบอกว่ามันเป็นโรคเรื้อรังในสัตว์
ต้องพามาฉีดยาทุกวัน “แก้วคิดว่าเพราะมันไม่รักษาความสะอาดจึงมีสภาพเป็น
เช่นนี้ ทำให้เฮียใช้ ต้องมาดูแลมัน”

10

แก้วรู้สึกขอบคุณเสียดใช้ที่ดูแลมันเป็นอย่างดี และมันจึงตั้งใจว่าจะ
ไม่หนีไปเที่ยวไกลๆอีก

11

กิจกรรมอ่านจับใจความถาม - ตอบ

๑. แก้วเป็นแมวเพศใดมีลักษณะอย่างไร

.....

๒. ใครที่เป็นห่วงแก้วเมื่อแก้วหายไปจากบ้าน

.....

๓. เมื่อแก้วกลับมาถึงบ้านมันมีสภาพเป็นอย่างไร

.....

๔. จงสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แก้วกลับใจ

.....

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง เด็กไทยหัวใจรักชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กาวนา ฤทธิไพโรจน์

ผู้เขียน

โรงเรียนที่เด็กหญิงเพียงดาวเรียน อยู่เพิ่งเปิดเรียนได้ประมาณ ๓ สัปดาห์ คุณครูภูมิได้แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกประธานนักเรียนและคณะกรรมการของโรงเรียนเพื่อจัดตั้งสภานักเรียน

3

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนหลายคนรวมทั้งลงสมัคร เลือกประธานนักเรียนและคณะกรรมการ รวมทั้งทีมของเพียงดาว ซึ่งมีเจดน์ ศรีบุญญา วิชา และปราชญ์ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

4

ทีมผู้สมัครสถานักเรียนแต่ละทีม ช่วยกันรณรงค์ประชาสัมพันธ์หาเสียง อย่าง
ขะมักเขม้น หลายทีมชูนโยบายร่วมอนุรักษ์พัฒนาด้านความสะอาดภายในโรงเรียน

5

ส่วนทีมของเพียงดาวตั้งชื่อทีม “เด็กไทยมีวินัย หัวใจรักชาติ” เน้นนโยบาย
ความมีระเบียบวินัย รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ มีจิตอาสา พัฒนาสิ่งแวดล้อม

6

เวลาผ่านไปเกือบหนึ่งสัปดาห์ เช้าวันอังคาร ครูภูมิติเปิดเวทีให้แต่ละทีมใช้
โคง์สุดท้ายของการหาเสียง เชิญชวนนักเรียนให้ช่วยกันลงคะแนนเสียงให้ใน
วันพฤหัสบดีที่จะถึง

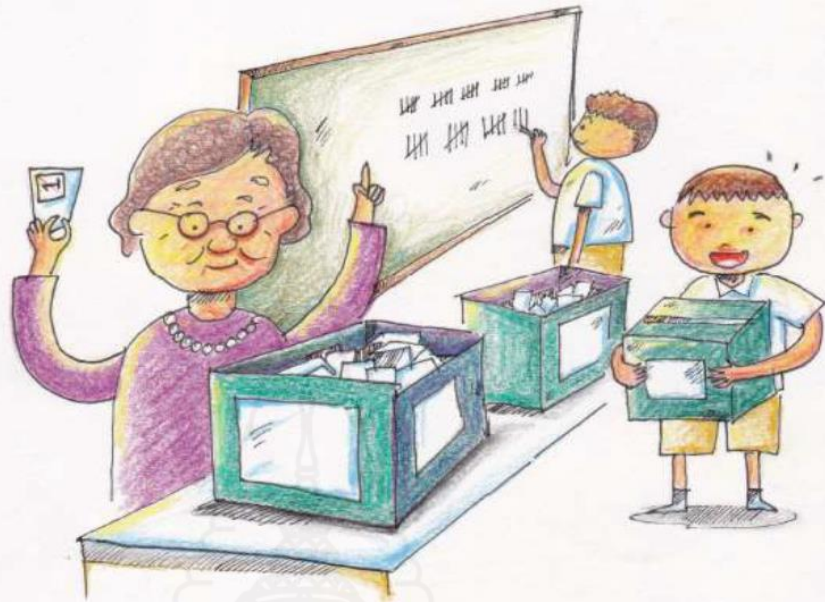
7

เมื่อถึงวันพฤหัสบดี เวลา ๑๐.๐๐ น. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มทยอยกันลงคะแนนเสียงบริเวณลาน
อเนกประสงค์ได้อาคารเรียน ที่ทางโรงเรียนจัดไว้

8

หลังจากนักเรียนทุกคนลงคะแนนเสียงเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งซึ่งมีคณะครูและตัวแทนนักเรียนเริ่มนับคะแนน ในช่วงประมาณบ่ายโมง

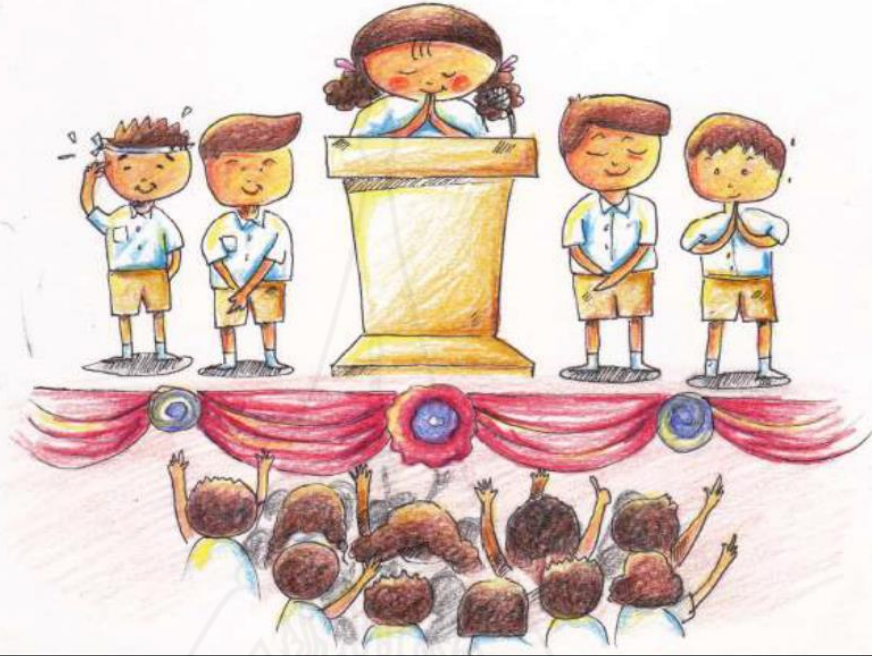
9

ผลปรากฏว่า ทีม “เด็กไทยมีวินัย หัวใจรักชาติ” ของเพียงดาวได้คะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ที่ได้รับเลือกเป็นประธานนักเรียนและคณะกรรมการของโรงเรียนบ้านดีพร้อม

10

ในเวลาประมาณ ๑๕.๓๐ น. ก่อนโรงเรียนเลิกประธานนักเรียนคนใหม่และคณะกรรมการได้กล่าวขอบคุณนักเรียนที่ได้ใช้สิทธิ์ตามแนวทางประชาธิปไตยลงคะแนนเสียงเลือกประธานนักเรียนและคณะกรรมการของโรงเรียนในวันนี้

11

“ดิฉัน และเพื่อนร่วมทีม เด็กไทยหัวใจรักชาติ ขอขอบคุณสำหรับทุกคะแนนเสียงที่ได้รับในวันนี้ และพร้อมที่จะพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มความสามารถ”

12

เด็กหญิงเพียงดาว ให้สัญญากับทุกคนว่าตนเองและคณะกรรมการ
นักเรียนทุกคนจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด และจะเป็นกำลังสำคัญ
ช่วยพัฒนาโรงเรียนบ้านดีพร้อม

13

กิจกรรมถาม – ตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด

๑. จากเรื่องเด็กไทยมีวินัย หัวใจรักชาติ กล่าวถึงโรงเรียนใด
ก. ร.ร. บ้านดีพร้อม   ข. ร.ร. บ้านดีเลิศ   ค. ร.ร. บ้านนา   ง. บ้านไผ่
๒. โรงเรียนที่เด็กหญิงเพียงดาวเรียนอยู่จัดให้มีกิจกรรมอะไร
ก. กิจกรรมกีฬา   ค. กิจกรรมวันแม่
ข. กิจกรรมเลือกคณะกรรมการนักเรียน   ง. กิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติ
๓. จากเรื่องเด็กหญิงเพียงดาวกำลังเรียนอยู่ชั้นใด
ก. ชั้น ป. ๓   ข. ชั้น ป. ๔   ค. ชั้น ป. ๕   ง. ชั้น ป. ๖
๔. ทีมใดได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียนบ้านดีพร้อม
ก. ทีมอนุรักษ์ไทย   ค. ทีมรวมใจพัฒนา
ข. ทีมเด็กไทยมีวินัย หัวใจรักชาติ   ง. ทีมพลังไทย
๕. เด็กหญิงเพียงดาวรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ร้องเพลงชาติไทย
ก. ตื่นเต้น   ข. สนุกสนาน   ค. ภาคภูมิใจ   ง. ประทับใจ

14

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม เรื่อง มะสุกรีผู้ซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นนิทานซึ่งอยู่ในชุดนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุข

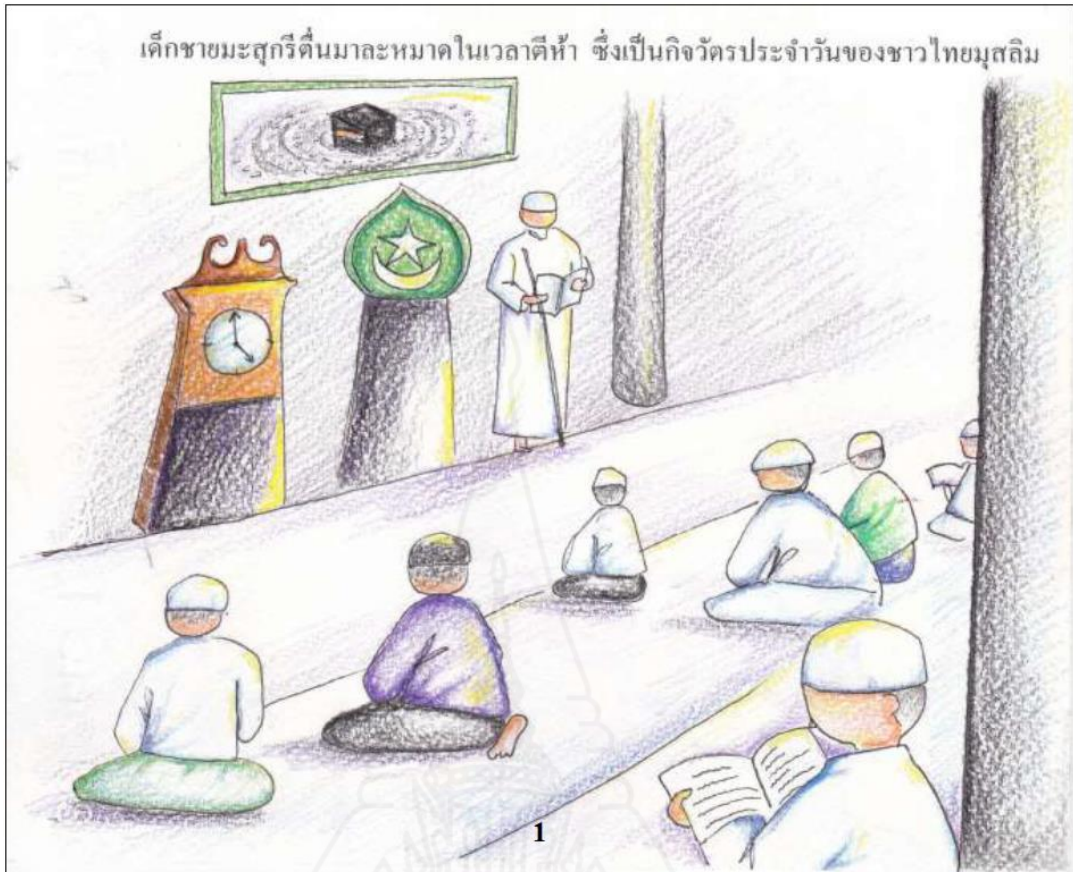
ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

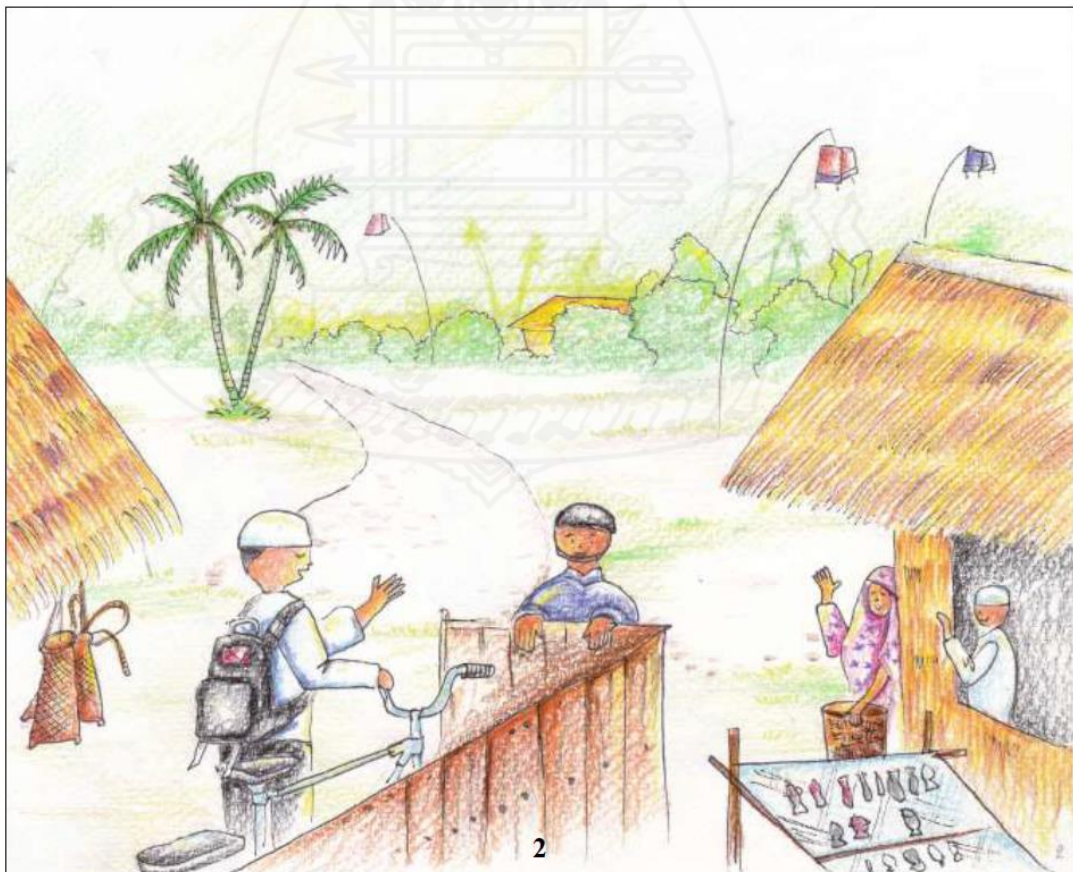
ภาวนา อภริไพโรจน์

ผู้เขียน

เด็กชายมุสลิมนั่งมาละหมาดในเวลาตีห้า ซึ่งเป็นกิจวัตรประจำวันของชาวไทยมุสลิม

1

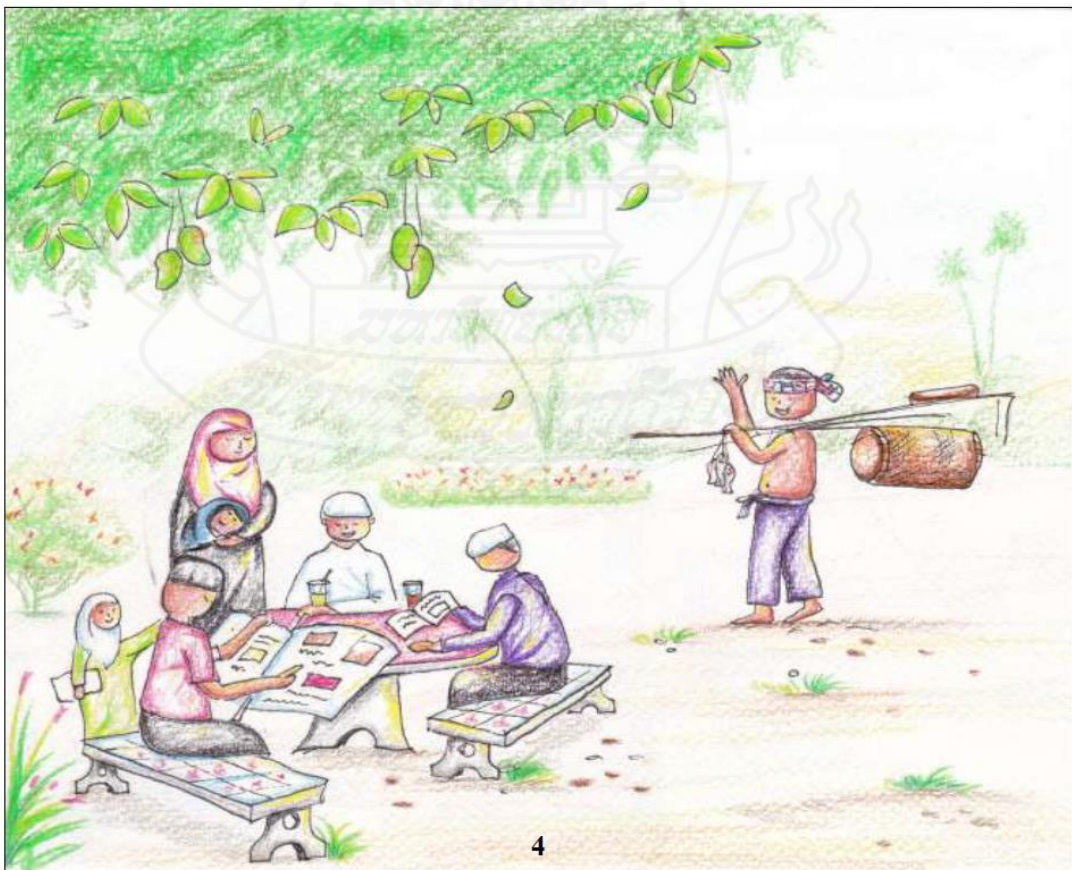

2

หลังจากจัดการภารกิจส่วนตัวในยามเช้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว เด็กชายมะสุกรีเตรียมตัว
จี้รถจักรยานออกจากหมู่บ้านเพื่อไปโรงเรียนยามเช้าและทักทายสลาม ก๊ะมาเรียม อาเบลิ
ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านด้วยเสียงสดใส

3

4

หมู่บ้านของมะสุกรีเป็นหมู่บ้านที่สงบ ผู้คนอยู่กันอย่างเรียบง่ายและใช้ชีวิตพอเพียง

5

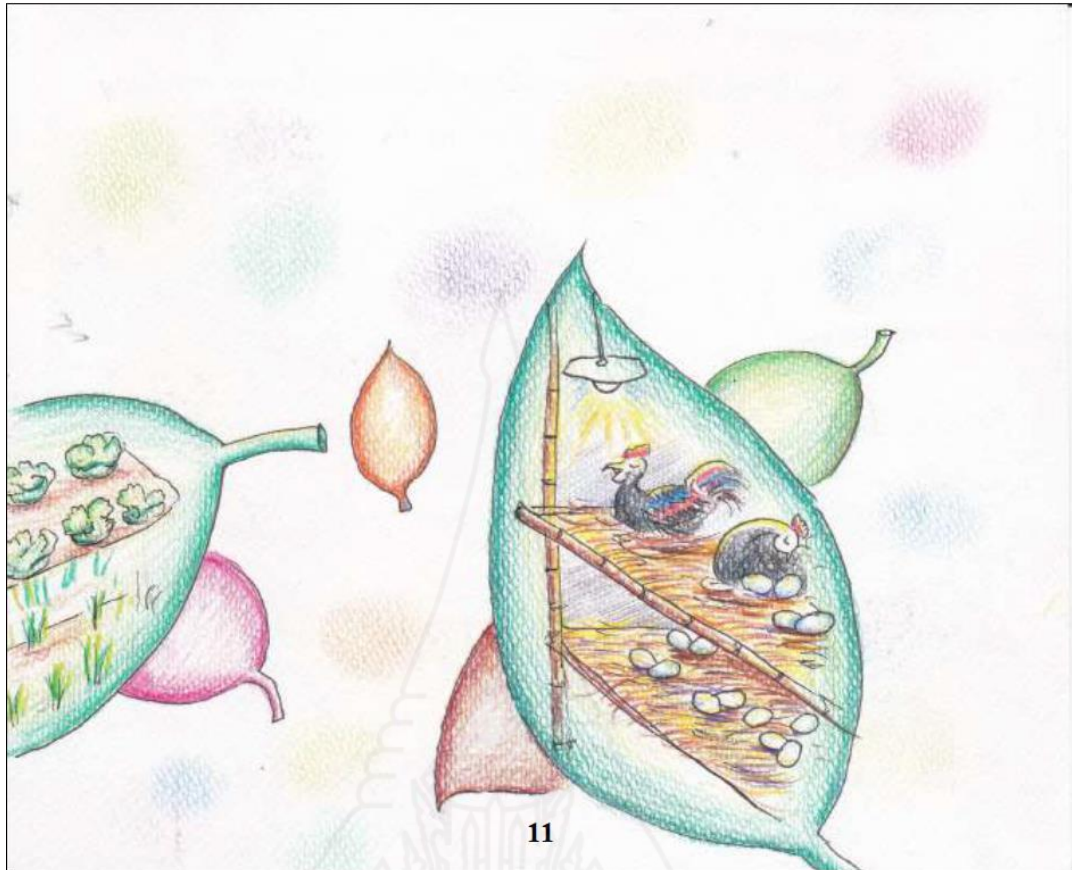
มะสุกรีที่จัดกรยาน ผ่านสองข้างทางเป็นสวนยางพารา ข้างหน้ามีเด็กนักเรียน
โรงเรียนเดียวกับมะสุกรีเป็นผู้ร่วมทางไปโรงเรียนด้วยกัน

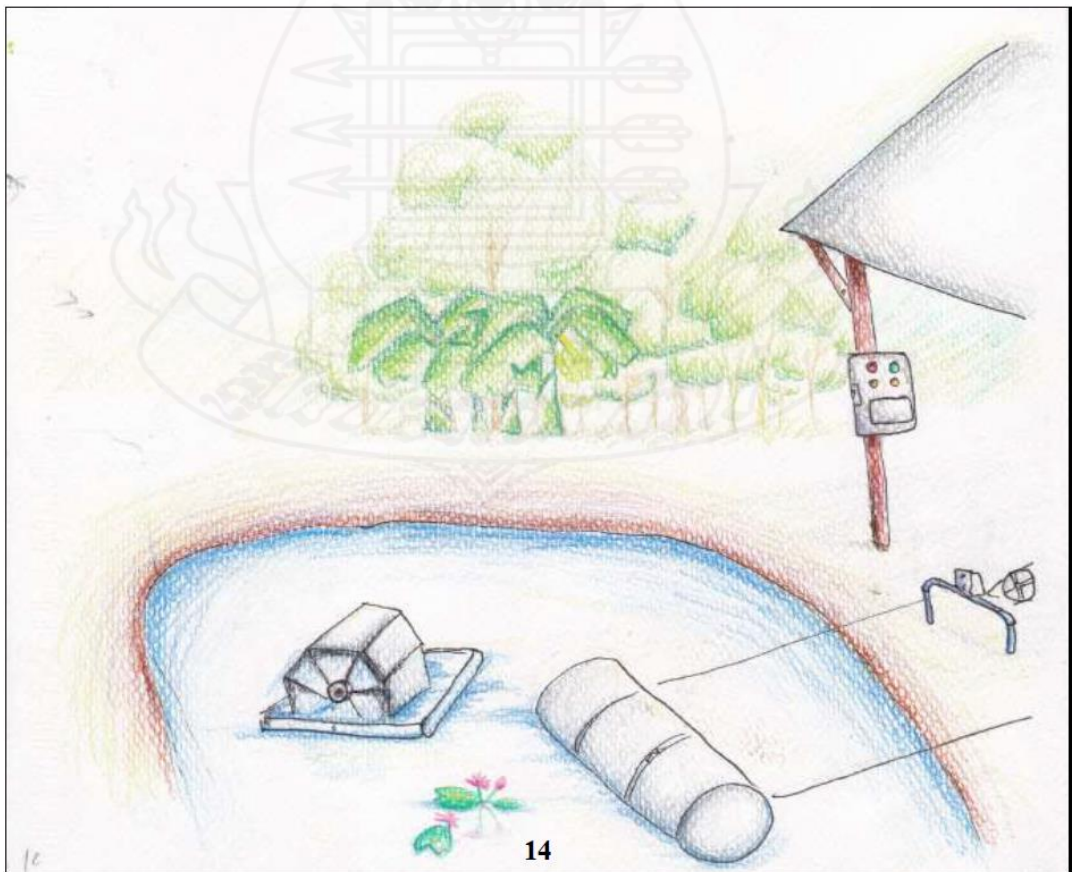
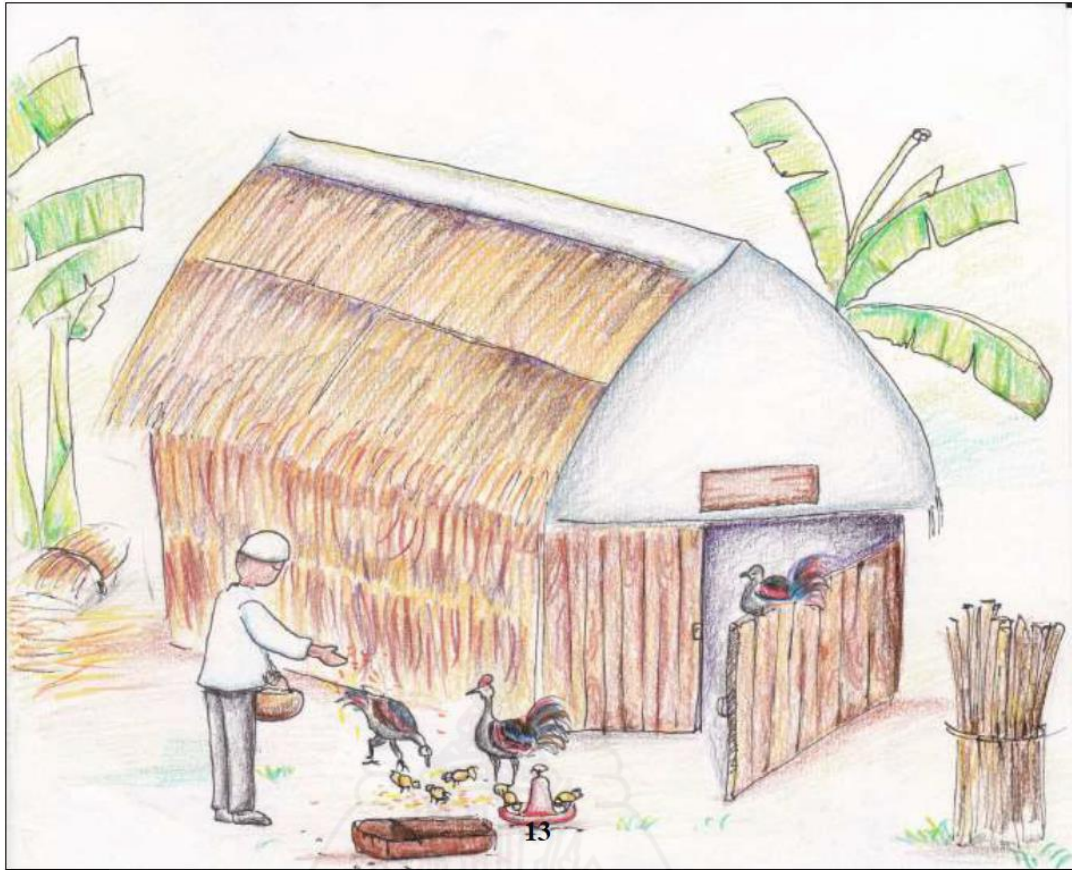
6

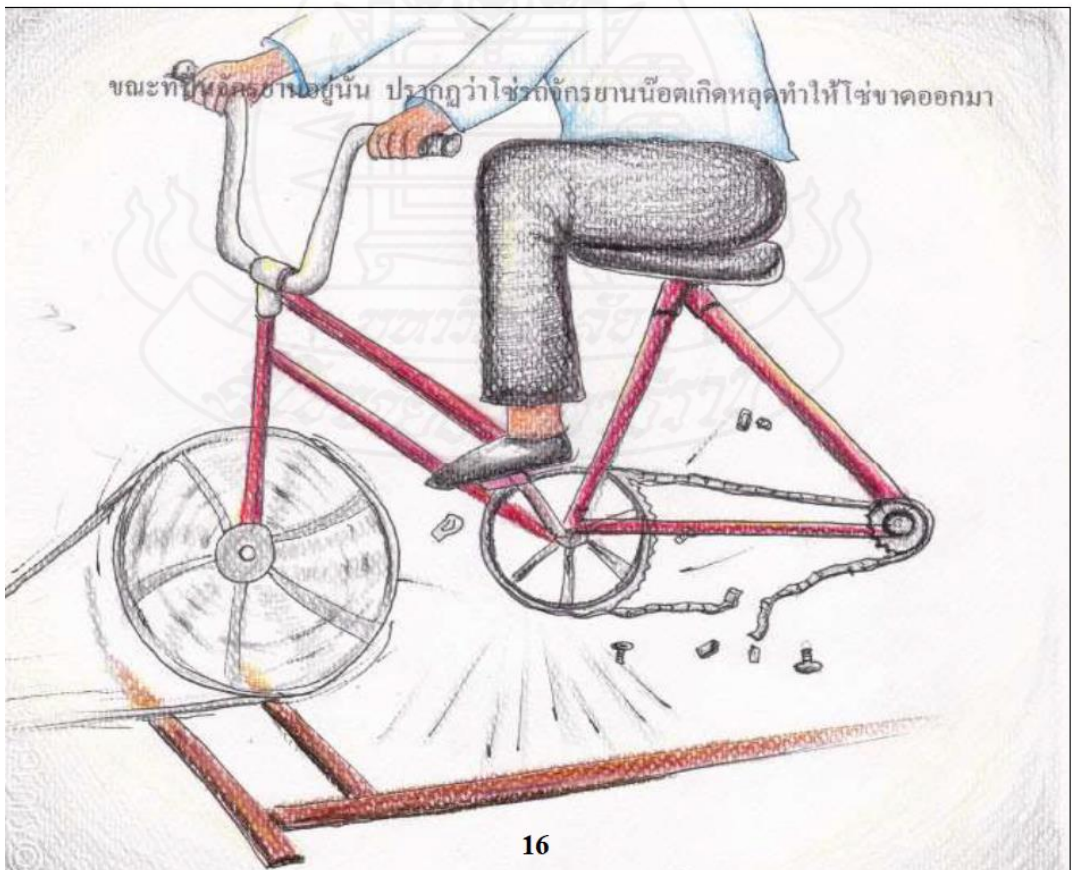

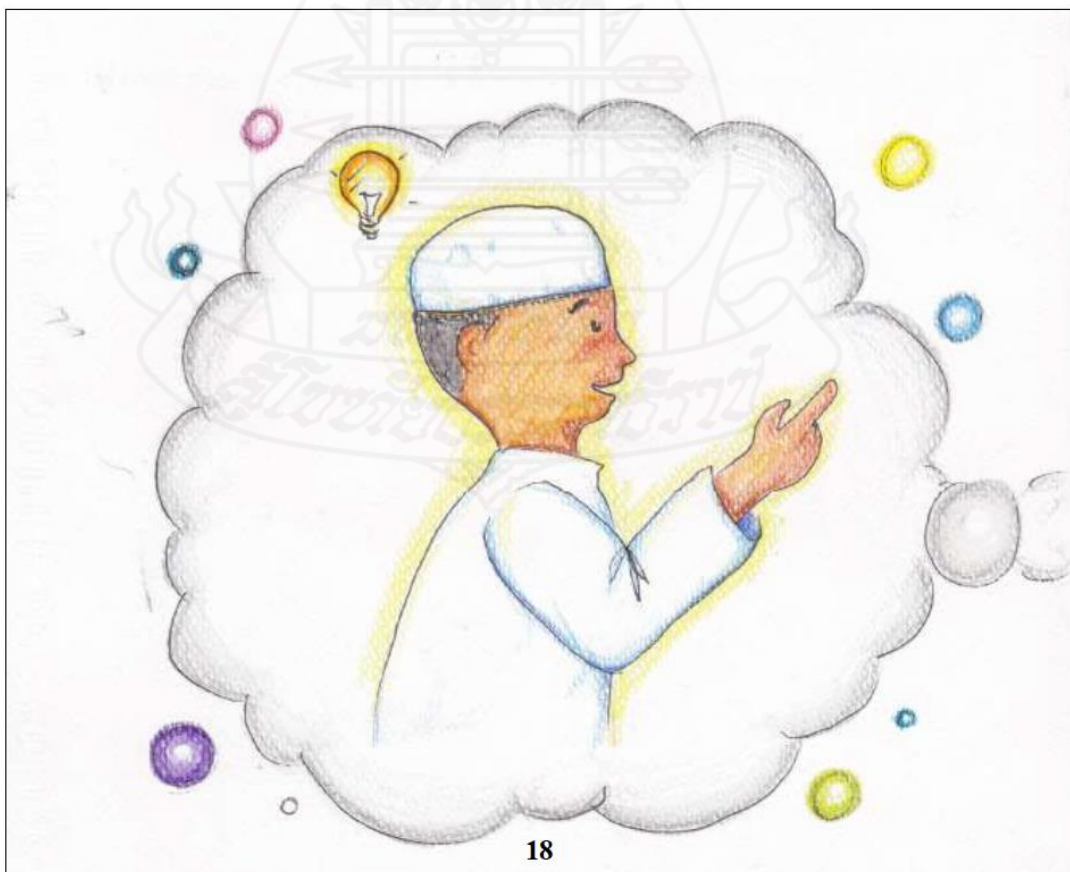

มะตุกจริตใจมากที่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ คิดในใจว่า "เราจะทำอย่างไรดี"

17

18

ในที่สุดมะสุกรีตัดสินใจจะไปบอกครูว่า เขาเป็นคนทำไขจักรยานปั่นน้ำชาด

19

ครูของมะสุกรีชื่อครูสุดีพร ครูสุดีพรกำลังดูแลความเรียบร้อยของห้องเรียนอยู่

20

กิจกรรมตอบคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด

๑. มะตุกริเป็นนักเรียน เรียนอยู่ชั้นใด
  - ก. ชั้น ป.๒   ข. ชั้น ป.๓   ค. ชั้น ป.๔   ง. ชั้น ป.๕
๒. โรงเรียนที่มะตุกริเรียนอยู่ เป็นโรงเรียนที่ส่งเสริมการดำเนินงานด้านใด
  - ก. โรงเรียนสถานศึกษาพอเพียง   ค. โรงเรียนในฝัน
  - ข. โรงเรียนพระราชทาน   ง. โรงเรียนดีประจำตำบล
๓. มะตุกริมาโรงเรียนอย่างไร
  - ก. เดิน   ข. ขี่รถจักรยานยนต์   ค. ขี่รถจักรยาน   ง. ผู้ปกครองมาส่ง
๔. การกระทำของมะตุกริแสดงให้เห็นคุณธรรมข้อใด
  - ก. ซื่อสัตย์   ข. มีเมตตา   ค. มีน้ำใจ   ง. อุดม
๕. จากเรื่องมะตุกริผู้ซื่อสัตย์ คุณครูสุลัพร มีลักษณะนิสัยอย่างไร
  - ก. เข้มงวด   ข. ประหยัด   ค. อ่อนโยน   ง. ใจดี   ง. เสียสละ

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีกี จังหวัดปัตตานี

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีกี จังหวัดปัตตานี ที่สร้างขึ้น

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1.2.1 หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นงานเขียนประเภทนิทาน ที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นเองเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม ประกอบด้วยนิทาน จำนวน 8 เรื่อง คือ

1) เรื่องหน่วนसानความดี มีเนื้อหากล่าวถึงการนำคำสั่งสอนของแม่มาปฏิบัติ ชักชวนเพื่อนๆ ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ดี

2) เรื่องออมไว้ใช้นาน เนื้อหากล่าวถึงการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักประหยัดอดออม รู้จักการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

3) เรื่องนากจอมขยัน เน้นคุณลักษณะให้นักเรียนมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม

4) เรื่องน้ำใจของเจ้าตุ่น มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงาน

5) เรื่องพลังมด ได้สะท้อนเรื่องราวเกี่ยวกับความสามัคคีของพวกมดดำเนินการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะช่วยกันปกป้องอาณาจักรของตนเองเอาไว้

6) เรื่องแก้วกลับใจ เป็นนิทานที่แสดงให้เห็นถึงความรัก ความเมตตาากรุณาที่มีต่อสัตว์เลื้อย ในเรื่องนี้แก้วเป็นแมวที่ชอบหนีไปเที่ยวนอกบ้านแต่ภายหลังถูกสุนัขรุมไล่กัดเกือบเอาชีวิตไม่รอดภายหลังแก้วก็กลับใจไม่คิดหนีไปเที่ยวไกลๆ อีก

7) เรื่องเด็กไทยหัวใจรักชาติ เป็นนิทานที่มีเนื้อหามุ่งเน้นด้านคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในเรื่องกล่าวถึงเด็กหญิงเพียงดาว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แสดงออกถึงความรักชาติ การเคารพแนวทางประชาธิปไตย มีความตั้งใจช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียนบ้านดีพร้อม

8) เรื่องมะสุกรีผู้ซื่อสัตย์ เป็นเรื่องราวที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้น โดยอาศัยเค้าโครงเรื่อง que แสดงถึงการดำเนินชีวิตและความเป็นชุมชนท้องถิ่น ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื้อหากล่าวถึงตัวละครชื่อเด็กชายมะสุกรีที่มีความซื่อสัตย์ กล้ายอมรับความจริงในสิ่งที่ตนเองได้ทำผิดพลาดไป เรื่องนี้ผู้อ่านจะได้เห็นสภาพบรรยากาศโรงเรียนของเด็กชายมะสุกรีซึ่งเป็นตัวละครที่มีอยู่จริง

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพหนังสือตรวจสอบ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก รวมทั้งด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ประเมิน โดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือ และสอบถามความคิดเห็นของประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนตลาดปรี่กี จำนวน 10 คน

1.3 แนวทางการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างหนังสือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.3.1 กำหนดลักษณะหนังสือและโครงสร้างของเนื้อหา ผู้ศึกษากำหนดแนวการเขียนเป็นงานเขียนประเภทนิทานที่ผู้ศึกษาเป็นผู้แต่งขึ้นเอง โดยพิจารณาจากความสนใจในการอ่านของผู้อ่านกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นเด็กอายุประมาณ 8-9 ปี ซึ่งเป็นเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น เนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน มีภาพดำเนินเรื่องมีบทบรรยายน้อย ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควร และเรื่องมีขนาดแปลหน้ายก (ขนาดกลาง) 17.5x21 ซม. ในแนวนอน

1.3.2 การสร้างและพัฒนาหนังสือ มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างและพัฒนาหนังสืออยู่ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างหนังสือ ขั้นการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพหนังสือตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตรวจสอบคุณภาพหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อดำเนินการประเมินตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขั้นการสร้างหนังสือ

(1) ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(2) ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

(3) กำหนดโครงสร้างของหนังสือ โดยนำผลการศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ

(4) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของหนังสือ เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ

(5) ลงมือสร้างหนังสือ

2) ขั้นตอนการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

(1) นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย และด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ

(2) นำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยปรับเนื้อหาในบางตอน ตัดคำฟุ่มเฟือยออก แก้ไขคำที่สะกดผิด ปรับการเว้นวรรคให้ถูกต้องและไม่พิมพ์ฉีกคำ เพิ่มรายละเอียดของภาพประกอบให้ตรงตามเนื้อเรื่องที่วางไว้ ปรับขนาดของตัวละครในภาพให้สมจริงมากขึ้น

(3) นำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

3) ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

นำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนตลาดปรี่กี จังหวัดปัตตานี จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อสอบถามความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านมีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

มีรายการประเมิน ด้านเนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดมีค่าเท่ากับ 4.01 คือ ด้านจำนวนภาษารองลงมา ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ ด้านภาพประกอบ ด้านเนื้อเรื่อง ตามลำดับด้านที่มีระดับ

คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 3.7 คือด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ผลการประเมินคุณภาพหนังสือโดยรวมมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.8

1.4.2 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยให้นักเรียนในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถามมีรายการประเมิน ด้านเนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดมีค่าเท่ากับ 2.76 คือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมาคือ ด้านจำนวนภาษา ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ และด้านภาพประกอบตามลำดับ ด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 2.57 คือ ด้านเนื้อเรื่อง ส่วนผลการประเมินคุณภาพหนังสือโดยรวมมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามาอภิปรายดังนี้

2.1 ด้านเนื้อเรื่อง

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าชื่อเรื่องมีความน่าสนใจ และมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องมีการกำหนดโครงเรื่องและสาระสำคัญของเรื่องชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน มีการสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมและความยาวเหมาะสมมาก สนุกชวนติดตาม และคำถามท้ายเล่มเหมาะสมให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ดี โดยสรุปแล้ว ด้านเนื้อเรื่องมีความเหมาะสมมากส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อเรื่องสนุกชวนติดตามดีมาก บางเรื่องควรเพิ่มความยาวของเรื่องจะทำให้นิทานที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น กิจกรรมคำถามท้ายเล่มช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดี ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้ศึกษาได้นำเสนอรูปแบบและเนื้อหาที่มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับแนวทางการเขียนหนังสือตามความสนใจของเด็กที่กล่าวว่าเด็กในวัย 8-9 ปี สนใจเรื่องที่มีเนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน มีภาพดำเนินเรื่องแทนเนื้อเรื่องอย่างแท้จริง มีบทบรรยายน้อย ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควร (จินตนา ไบกาชุย 2542 กุศยาแสงเดช 2545 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543) ด้านความยาวของเนื้อเรื่องผู้ศึกษาสร้างให้มีความยาวของหนังสือชุดนิทานคุณธรรมแต่ละเล่ม อยู่ระหว่าง 12-18 หน้า ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ไบกาชุย (2542: 17) ที่แนะนำว่า หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนต้น ที่

มีขนาดแปดหน้ายก จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า ดังนั้น เนื้อเรื่องในหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น จึงเป็นงานเขียนที่ทำให้ผู้อ่านสนใจ

2.2 ด้านสำนวนภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสำนวนและภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน อ่านแล้วเข้าใจง่ายและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ดี สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่านพอใช้ การสะกดคำ การเว้นวรรคและย่อหน้าถูกต้องเหมาะสมดีมาก ใช้ภาษาง่ายพอเหมาะกับระดับชั้น บทสนทนาจะต้องกะทัดรัด สมจริงสมจัง ถ้ามีคำศัพท์ที่ยากๆ ก็มีคำอธิบายศัพท์ไว้ท้ายเล่ม การดำเนินเรื่องไม่ล้นพ้นเข้าใจง่าย สอดแทรกข้อคิดและคุณธรรมในเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ กุศยา แสงเดช (2545: 26) โดยสรุปแล้ว ด้านสำนวนภาษามีความเหมาะสมมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าสำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน อ่านแล้วเข้าใจง่ายมากทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้ศึกษาเลือกใช้ภาษาและสำนวนภาษาง่าย

2.3 ด้านภาพประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ภาพประกอบชัดเจนสวยงาม ชวนให้น่าอ่าน สื่อความได้ตรงและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เหมาะสมกับวัยของผู้อ่านมาก ปริมาณของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่องดี ภาพส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน และมีการจัดวางภาพที่ดีปานกลาง โดยสรุปแล้ว ด้านภาพประกอบมีความเหมาะสมมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ภาพประกอบสวยงาม ชวนให้น่าอ่าน สื่อความหมายได้ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้มีมาก ถ้าเพิ่มจำนวนของภาพประกอบให้มากขึ้นจะดีมาก ผู้ศึกษาจึงได้ข้อสรุปว่า หนังสือสำหรับเด็กต้องมีภาพประกอบที่น่าสนใจสอดคล้ดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่องขึ้นอยู่กับวัยของเด็กที่มีอายุน้อยมักจะชอบภาพประกอบจำนวนมาก สีและความชัดเจนของภาพเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะช่วยดึงดูดความสนใจและจะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็กว่าจะต้องมีภาพประกอบที่ชัดเจนเหมาะสมตามวัยของเด็ก สอดคล้องกับเนื้อหา ก่อให้เกิดจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ (สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ 2550 รังสิมันต์ นิมรักษ์ 2550 สมลักษณะ ภาพันท์ 2547)

2.4 ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้อ่านมาก ขนาดและรูปแบบของตัวอักษร มีสีสันสวยงาม อ่านง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้อ่านดีมาก ปริมาณหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และการจัดหน้ากระดาษโดยรวมเหมาะสมมาก โดยสรุปแล้ว ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีความเหมาะสมมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสม ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้ศึกษาเลือกสร้างหนังสือที่มีขนาดเล่มพอเหมาะ ไม่เล็กเกินไปหรือใหญ่เกินไป คือขนาด 8 หน้ายก ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ไบกาชุยี่ (2542) กุศยา แสงเดช (2545) วิริยะ สิริสิงห (2550) ที่

กล่าวว่าหนังสือสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้นควรใช้รูปเล่มขนาด 8 หน้ายก จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 ความยาวของเนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัยของเด็ก คำแนะนำของจินตนา ไบกาซูยี (2542) ว่าหากเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้น ควรใช้ขนาดตัวอักษรตัวโตอ่านได้ชัดเจน ประมาณ 32-28 พอยต์ ซึ่งผู้ศึกษาเลือกใช้ขนาด 22 พอยต์

2.5 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นนี้ เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับผู้เรียน หนังสือส่งเสริมการอ่านนอกจากจะให้ความสนุกเพลิดเพลินแล้วยังแฝงด้วยข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ให้ผู้อ่านได้เห็นตัวอย่างแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดี หนังสือส่งเสริมการอ่านให้ทั้งสาระประโยชน์และคุณค่าด้านการอ่านช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียน ครู และผู้สนใจได้เป็นอย่างดี ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าเนื้อเรื่อง สอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมากคำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้นและเมื่ออ่านจบแล้วทำให้รู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้ อีกอย่างมาก ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ว่า การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสร้างประสบการณ์การอ่านตลอดจนพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการของผู้เรียนได้ (ถวัลย์ มาศจรัส 2538 สำลี รักสุทธี 2544 กุศยา แสงเดช 2545) ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษาตั้งไว้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรมที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่าน และนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือไปใช้

3.1.1 การใช้สำนวนภาษาในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ควรใช้คำให้เหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน ไม่ยากจนเกินไป หากผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน

ภาษาไทยต่ำกว่าระดับชั้นหรือมีปัญหาในด้านการอ่าน ควรมีครูหรือผู้ปกครองช่วยเหลือให้คำแนะนำในการอ่าน

3.1.2 การใช้หนังสือนอกจากใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถนำหนังสือไปใช้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา หรือใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.1.3 ควรสอดแทรกกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดให้ผู้อ่านซึมซับความรู้ความเข้าใจ ข้อคิดคุณธรรมที่ปรากฏในเรื่องอย่างแยบยล

3.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือครั้งต่อไป

3.2.1 การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านควรเน้นในด้านพัฒนาทักษะการอ่านให้กับผู้เรียน โดยสร้างความน่าสนใจจากเนื้อเรื่องให้ได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านและควรสอดแทรกคุณธรรมข้อคิดเพื่อให้ผู้เรียนได้รับสาระประโยชน์จากการอ่านได้อย่างครบถ้วน และเป็นส่งเสริมและสร้างนิสัยรักการอ่าน

3.2.2 การจัดทำภาพประกอบหนังสือควรเพิ่มเติมรายละเอียดให้สอดคล้องกับการดำเนินเรื่องมีการออกแบบจัดวางองค์ประกอบของภาพให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเพิ่มสีสันใช้เทคนิคทางศิลปะให้สวยงามสะดุดตาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน โดยเฉพาะกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็กวัย 8-9 ปี

3.2.3 การจัดทำรูปเล่ม ควรใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีรูปแบบที่ทันสมัยเพื่อพัฒนางานเขียนให้มีความหลากหลายและสมบูรณ์มากขึ้น

3.2.4 การสร้างตัวละคร ต้องมีการกำหนดลักษณะของตัวละครที่ชัดเจน มีการดำเนินเรื่องให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องตามความเหมาะสมตามลำดับ ควรแทรกบทสนทนาของตัวละครเพื่อทำให้เรื่องราวน่าสนใจยิ่งขึ้น

3.2.5 พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อนำมาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

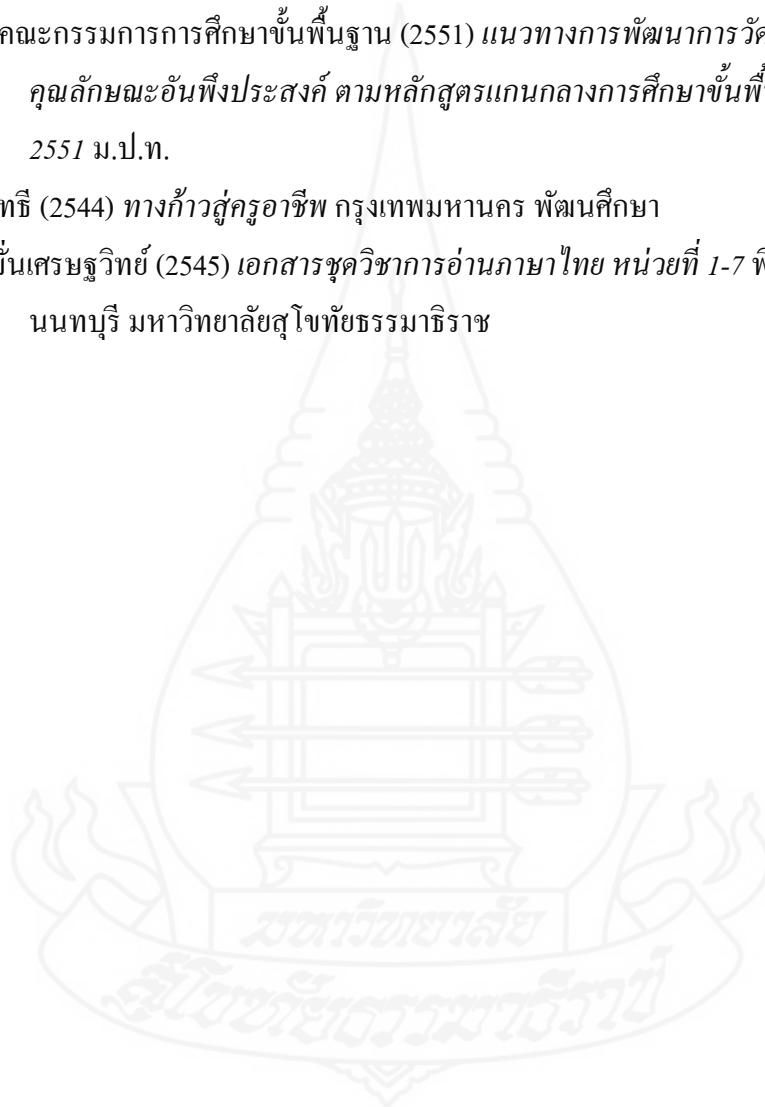

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2546) *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544* กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว
- กุศยา แสงเดช (2545) *หนังสือส่งเสริมการอ่าน* กรุงเทพมหานคร: แม็ค
- จินตนา ไบกาชุย (2542) *เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก* กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว
- จิราภรณ์ เขาวนา (2542) “การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เรื่องเที่ยวเมืองนคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) *การอ่านและส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)*
กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาคาร
- ชนิสรา คชาทอง (2543) “การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง “เที่ยวเมืองสงขลา”” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ทักษิณ
- ถวัลย์ มาศจรัส (2544) *การเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเยาวชน* กรุงเทพมหานคร:
ธารอักษร
- รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550) *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน และตัวอย่างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่
เป็นผลงานทางวิชาการ* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- เปรมใจ คุณาเศรษฐ (2550) “รายงานผลพัฒนาและผลการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” คั่นคืนวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 จาก
<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/2726907>
- วรรณรัตน์ ศรีริง (2550) “รายงานการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อ
พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่
2” คั่นคืนวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 จาก
<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/272635>
- วิริยะ สิริสิงห (2550) *กว่าจะเป็นหนังสือ* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- ศุภชัย หาญชัย (2550) “รายงานการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดพัฒนาทักษะภาษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบอนสหราษฎร์บำรุง” คั่นคืน
วันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/230158>
- สมลักษณ์ ภาพันธ์ (2547) *มิติใหม่ในการสอนอ่าน* กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช

- สุชาติ เจริญฤทธิ์ (2543) “การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องเที่ยวเมืองพังงา” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ
- สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ม.ป.ท.
- สำลี รักสุทธี (2544) ทางก้าวสู่ครูอาชีพ กรุงเทพมหานคร พัฒนาศึกษา
- สุนันทา มั่นเสริมฐวิทย์ (2545) เอกสารชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7 พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

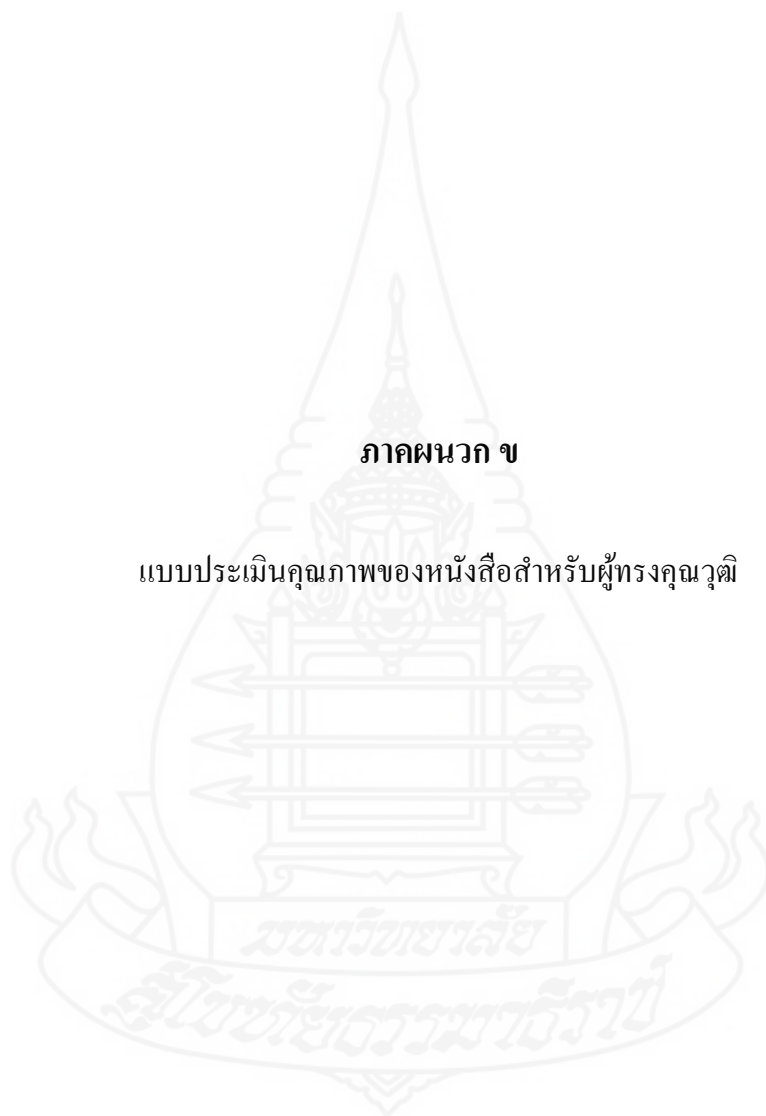

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นางพรรณิ ขาวมะลิ
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ระดับ 9
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
วุฒิการศึกษา ศษ.ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 13 ปี
ประสบการณ์ด้านการนิเทศภาษาไทย 28 ปี
รางวัลที่เคยได้รับ ครูผู้สอนดีเด่นระดับจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อ นางสาวเดือนใจ อินทโกศรี
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ (ชำนาญการพิเศษ)
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
วุฒิการศึกษา ศษ.ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย 8 ปี
ด้านการนิเทศภาษาไทย 18 ปี
รางวัลที่เคยได้รับ รางวัลศึกษานิเทศก์ดีเด่นระดับเขตการศึกษา 2
จังหวัดยะลา ปี 2543
3. ชื่อ นางอรพินท์ แสนรักษ์
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนไทยรัฐวิทย 52 อ.ยะรัง จังหวัดปัตตานี
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี
เขต 2
วุฒิการศึกษา ศษ.บ. สาขาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาไทย มัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 29 ปี

ภาคผนวก ข

แบบประเมินคุณภาพของหนังสือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ชุดนิทานคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

แบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านนี้ใช้สำหรับประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม

1. แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

2. วัตถุประสงค์ในการประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขหนังสือให้มีประสิทธิภาพแบบประเมินคุณภาพ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีหัวข้อประเมินทั้งหมด 5 ด้าน คือ เนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบและคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อเรื่อง					
1.1 ชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน					
1.2 ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
1.3 เนื้อเรื่องมีแก่นเรื่องที่ชัดเจน					
1.4 เนื้อเรื่องสนุกชวนติดตาม					
1.5 ลักษณะความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง					
1.6 เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรม					
1.7 เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
1.8 คำถามท้ายเล่มเหมาะสมและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน					
2. ส่วนภาษา					
2.1 ส่วนและภาษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์					
2.2 ส่วนและภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
2.3 ส่วนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน					
2.4 การสะกดคำถูกต้อง					
2.5 การเว้นวรรคและย่อหน้าถูกต้อง					
3. ภาพประกอบ					
3.1 ภาพประกอบชัดเจน สวยงาม ชวนให้น่าอ่าน					
3.2 ภาพประกอบสื่อความได้ชัดเจน					
3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
3.4 ปริมาณของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง					
3.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
3.6 การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม					
3.7 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน					
4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ					
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน					
4.2 หน้าปกสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อเรื่อง					
4.3 ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้อ่าน					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุติทานคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.4 ขนาดและรูปแบบของตัวอักษร มีความชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
4.5 ปริมาณหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
4.6 การจัดหน้ากระดาษโดยรวมเหมาะสม					
5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
5.1 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
5.2 ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
5.3 ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
5.4 เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียน ครู และผู้สนใจ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ลงในช่องว่าง ตามความคิดของท่าน

1. เนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

2. สำนวนภาษา

.....

.....

.....

3. ภาพประกอบ

.....

.....

.....

4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ

.....

.....

.....

5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือ แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เกณฑ์การตัดสินจาก คะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านเนื้อเรื่อง	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน	1	-	2	-	-	3.6	มาก
2. ชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	-	-	4.0	มาก
3. เนื้อเรื่องมีแก่นเรื่องที่ชัดเจน	1	-	2	-	-	3.3	มาก
4. เนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1	1	1	-	-	4.0	มาก
5. เนื้อเรื่องสนุกชวนติดตาม	-	2	1	-	-	3.6	มาก
6. เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือ คุณธรรม	-	1	1	-	-	4.0	มาก
7. เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1	-	2	-	-	3.3	ปานกลาง
8. คำถามท้ายเล่มเหมาะสมและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
รวม	6	7	1	-	-	3.76	มาก

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่าด้านเนื้อเรื่องมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.6 ถึง 4.4 คิดเป็น ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.75 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านสำนวนภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านสำนวนภาษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. สำนวนและภาษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์	1	-	2	-	-	3.6	มาก
2. สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย	1	2	-	-	-	4.3	มาก
3. สำนวนและภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	-	3	-	-	-	4.0	มาก
4. สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน	-	1	2	-	-	3.3	ปานกลาง
5. การสะกดคำถูกต้อง	2	1	-	-	-	4.6	มากที่สุด
6. การเว้นวรรคและย่อหน้าถูกต้อง	1	2	-	-	-	4.3	มาก
รวม	5	9	4	-	-	4.01	มาก

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าด้านสำนวนภาษามีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.4 ถึง 4.6 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าด้านสำนวนภาษามีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านภาพประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านภาพประกอบ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ภาพประกอบชัดเจน สวยงาม ชวนให้น่าอ่าน	-	3	-	-	-	4.0	มาก
2. ภาพประกอบสื่อความได้ชัดเจน	-	2	1	-	-	3.6	มาก
3. ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	-	2	1	-	-	3.6	มาก
4. ปริมาณของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	-	3	-	-	-	4.0	มาก
5. ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1	2	-	-	-	4.3	มาก
6. การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม	-	2	1	-	-	3.6	มาก
7. ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน	-	1	2	-	-	3.3	ปานกลาง
รวม	11	5	5	-	-	3.77	มาก

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่าด้านภาพประกอบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.2 ถึง 3.8 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.6 แสดงว่าด้านภาพประกอบมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้เล่ม	-	2	-	1	-	3.3	ปานกลาง
2. หน้าปกสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อเรื่อง	1	2	-	-	-	4.3	มาก
3. ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและ วัยของผู้อ่าน	-	2	1	-	-	3.6	มาก
4. ขนาดและรูปแบบของตัวอักษร มีความชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	-	3	-	-	-	4.0	มาก
5. ปริมาณหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	-	2	1	-	-	3.6	มาก
6. การจัดหน้ากระดาษโดยรวมเหมาะสม	-	3	-	-	-	4.0	มาก
รวม	1	19	1	1	-	3.8	มาก

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่าด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.4 ถึง 4.4 คิดเป็น ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.93 แสดงว่าด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 5 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

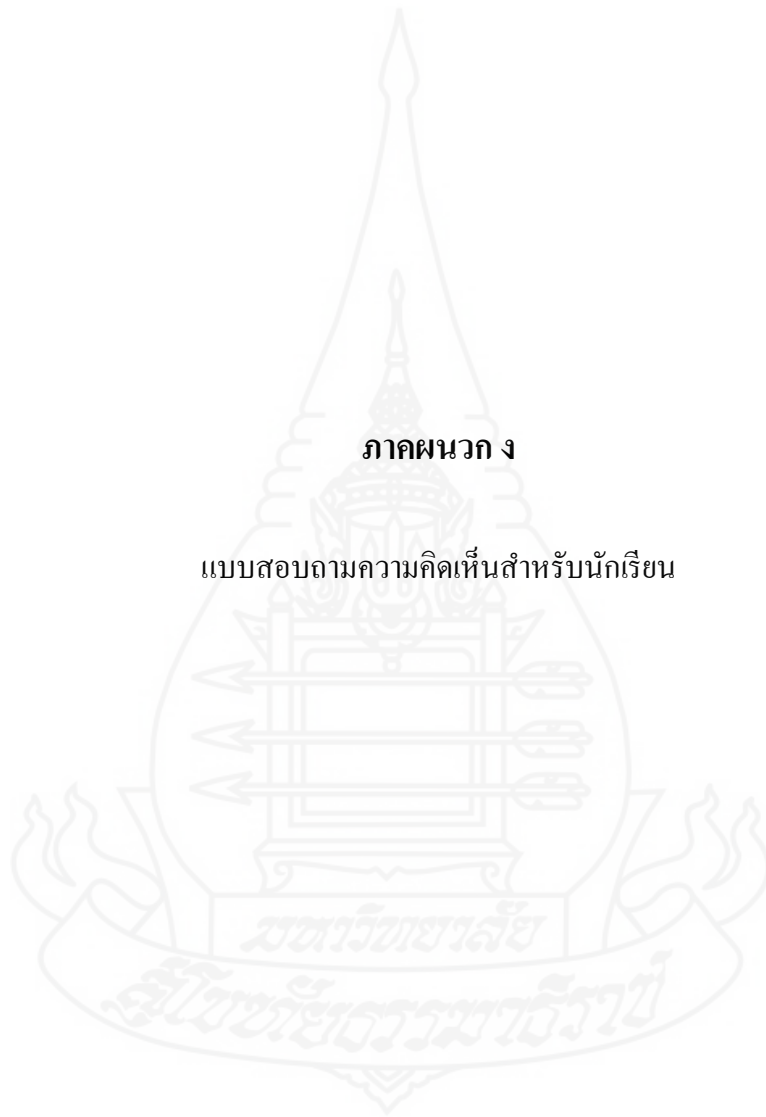
ความคิดเห็นด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	1	-	2	-	-	3.6	มาก
2. ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์	-	3	-	-	-	4.0	มาก
3. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน	-	2	1	-	-	3.6	มาก
4. เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสือ ส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียน ครู และผู้สนใจ	1	-	2	-	-	3.7	มาก
รวม	2	5	5	-	-	3.7	มาก

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.6 ถึง 4.0 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.7 แสดงว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อ.....ชั้น.....

ตอนที่ 1 ประเมินระดับความคิดเห็น

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การตัดสินดังนี้

- 3 หมายถึง นักเรียนคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก
2 หมายถึง นักเรียนคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1 หมายถึง นักเรียนคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1.เนื้อเรื่อง			
1.1 ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน			
1.2 เนื้อเรื่องสนุก ชวนติดตาม			
1.3 เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสม			
1.4 คำถามท้ายเล่มช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น			
2.สำนวนภาษา			
2.1 สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย			
2.2 สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน			
3.ภาพประกอบ			
3.1 ภาพประกอบสวยงามชวนให้น่าอ่าน			
3.2 ภาพประกอบสื่อความหมายได้ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น			
3.3 จำนวนของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง			
4.รูปเล่มและการจัดรูปแบบ			
4.1 หน้าที่ปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน			
4.2 ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสม			
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย			

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดนิทานคุณธรรม	ระดับคะแนน		
	3	2	1
5.คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ			
5.1 เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้			
5.2 คำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น			
5.3 เมื่ออ่านจบแล้วทำให้รู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้อีก			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว โปรดเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ
ลงในช่องว่าง ตามความคิดของนักเรียน

1. เนื้อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

2. สำนวนภาษา.....

.....

.....

.....

.....

3. ภาพประกอบ.....

.....

.....

.....

.....

4. รูปเล่มและการจัดรูปแบบ.....

.....

.....

.....

5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

นำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนตลาดปรีดิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินจาก คะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านเนื้อเรื่อง	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน	5	5	-	2.5	ปานกลาง
2. เนื้อเรื่องสนุก ชวนติดตาม	6	4	-	2.6	มาก
3. เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสม	5	5	-	2.5	ปานกลาง
4. คำถามท้ายเล่มช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	7	3	-	2.7	มาก
รวม	23	17	-	2.57	มาก

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่าด้านเนื้อเรื่องมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.5 ถึง 2.8 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.6 แสดงว่าด้านเนื้อเรื่องมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 7 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านสำนวนภาษาโดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านสำนวนภาษา	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย	8	2	-	2.8	มาก
2. สำนวนและภาษาสละสลวยน่าอ่าน	7	3	-	2.7	มาก
รวม	15	5	-	2.75	มาก

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่าด้านสำนวนภาษามีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.7 ถึง 3.0 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.85 แสดงว่าด้านสำนวนภาษามีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 8 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านภาพประกอบ โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านภาพประกอบ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. ภาพประกอบสวยงามชวนให้อ่าน	6	4	-	2.6	มาก
2. ภาพประกอบสื่อความหมายได้ชัดเจนช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	7	3	-	2.7	มาก
3. จำนวนของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	5	5	-	2.5	มาก
รวม	18	12	-	2.6	มาก

จากตารางที่ 8 สรุปได้ว่าด้านภาพประกอบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.5 ถึง 2.7 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.6 แสดงว่าด้านภาพประกอบมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 9 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ โดยนักเรียน

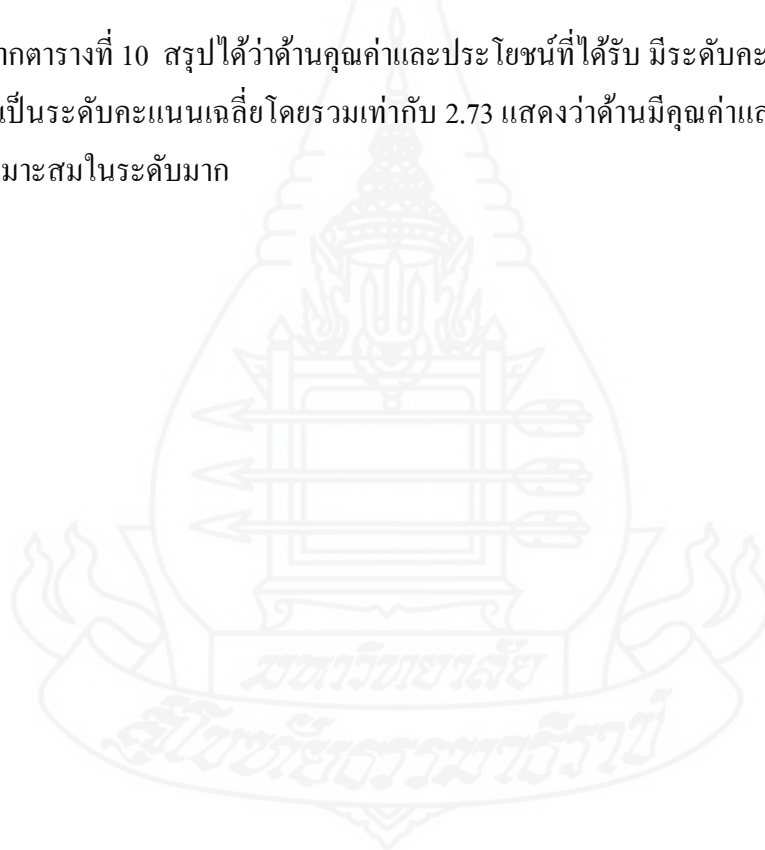
ด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน	6	4	-	2.6	มาก
2. ขนาดเล่มของหนังสือเหมาะสม	8	2	-	2.8	มาก
3. ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย	7	3	-	2.7	มาก
รวม	21	9	-	2.7	มาก

จากตารางที่ 9 สรุปได้ว่าด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.7 ถึง 2.9 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.8 แสดงว่าด้านรูปเล่มและการจัดรูปแบบมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ตารางที่ 10 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ โดยนักเรียน

ความคิดเห็นด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	3	2	1		
1. เนื้อเรื่องสอดแทรกความรู้ ข้อคิด หรือคุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	8	2	-	2.8	มาก
2. คำถามท้ายเล่มช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมากขึ้น	7	3	-	2.7	มาก
3. เมื่ออ่านจบแล้วทำให้รู้สึกอยากอ่านหนังสือแบบนี้อีก	8	2	-	2.8	มาก
รวม	23	7	-	2.76	มาก

จากตารางที่ 10 สรุปได้ว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.5 ถึง 2.9 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.73 แสดงว่าด้านมีคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางภาวนา ฤทธิไพโรจน์
วัน เดือน ปีเกิด	5 มกราคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. มนุษยศาสตร์(เอกภาษาและวรรณคดีไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ.2529
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนตลาดปรี่กี
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการ

